JUN 30 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 28-го ЧЕРВНЯ 1919. Ч. 76. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, JUNE 28, 1919. No. 76.

УКРАЇНЦІ РОЗПОЧАЛИ НАНОВО ВІЙНУ З ПОЛЯКАМИ.

Головна рада мирової конференції радить над політичною будучностию Галичини.

Німецькі повновласники в дорозі до Парижа.- Підписанє мира відбуде ся в суботу.

Німеччині грозить нова домашна війна. - Гамбург в руках Спартаків.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА РАДА МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ РАДИТЬ НАД ПОЛІТИЧНИМ ПОЛОЖЕНЄМ ГАЛИЧИНИ.

ПАРИЖ, 25. червня. — Головна рада мирової конференції зійшла ся нині пополудни на засіданє, щоби перевести дискусію над політичним положенєм Галичини.

ПОТВЕРДЖЕНЄ ВІСТКИ ПРО ЗАКЛЮЧЕНЄ РОЗЕМУ З ПОЛЯКАМИ.

Розем розпочав ся дня 21. червня. — Визначено роземчу лінію.

ВІДЕНЬ, 23. червня. — Українське пресове бюро доносить, що польський військовий рапорт з боевого фронту в Галичині, датований дня 16. червня, подає вістку, що делегати польської і української армії підписали угоду, на підставі котрої здержано з днем 21. червня дал[illegible]ідтайну і визначено тимчасову роземчу лінію.

рів, п. Гр...
пригадував

УКРАЇНЦІ ЗЛОМИЛ[illegible] З ПОЛЯКАМИ.

Розпочали знов боротьбу проти Поляків.

ПАРИЖ, 26. червня. — Українські війска розпочали знова военні операції проти Поляків, ломлячи отсим розем, який перед кількома днями був заключений між Поляками і Українцями, як се доносять вісти, котрі тут нині одержано.

ПОЛЯКИ ПРОСЯТЬ АЛІЯНТІВ О ДОЗВІЛ УЖИТИ ВІЙСКА ГАЛЄРА ПРОТИ „УКРАЇНСЬКИХ БАНДИТІВ".

ПАРИЖ, 26. червня. — Часопись „Еко де Парі" доносить, що польске правительство віднесло ся до держав аліянтів з просьбою, щоби вони дали йому дозвіл ужити армії ґен. Галєра до боротьби проти українських бандитів.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ВІДКИНУЛО ПРЕДЛОЖЕНЄ РАКОВСЬКОГО В СПРАВІ РОЗЕМУ.

СТАНИСЛАВІВ, 26. мая. — Президент тимчасового українського большевицького правительства, Раковський, вислав був з початком мая до українського правительства в Станиславові ноту, предкладаючи заключенє розему. Українське правительство відкинуло предложенє большевицького правительства.

ЧОТИРИ СЕЛЯНСЬКІ ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКІ АРМІЇ НА УКРАЇНІ.

Всі вони стоять в порозумінню з директоріятом Петлюри.

СТАНИСЛАВІВ, 26. мая. — Большевицькі війска на Україні находять ся під теперішну пору в грізнім положеню з приводу повстань серед селян, які прибирають чимраз більше характер военних операцій. На чолі селянської армії в Київщині стоїть атаман Зелений, в околиці Одеси ґен. Ґріґоріев, в Полтацщині Соколовський, а в Білоцерковщині український комітет. Всі вони стоять в тісних зносинах з війсками директоріяту під проводом ґен. Петлюри.

РУМУНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИСЛАЛО УЛЬТИМАТ УКРАЇНІ.

Зажадало дозволу на обсадженє румунськими війсками Коломиї і Станиславова.

СТАНИСЛАВІВ, 24. мая. — Румунське правительство вислало до західно-українського правительства ультимат, жадаючи дозволу на обсадженє румунськими війсками Коломиї і Станиславова. Українське правительство дало відмовну відповідь.

(З донесеня пізнійших телеґрам показуєть ся, що румунські війска заняли цілу Буковину і території у східній Галичині здовж правого берега Дністра аж по Станиславів. Після телеґрама з 23. червня між Українцями і Румунами прийшло до розєму, на підставі котрого обі сторони згодили ся задержати Дністер яко роземчу лінію).

УКРАЇНСЬКІ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ПРОТИ ДИКТАТУРИ ПРОЛЄТАРІЯТУ.

СТАНИСЛАВІВ, 27. цьвітня. — Українське пресове бюро доносить:

На послідним засіданю народної ради західної України міністер для суспільних справ, Осип Безпалко (український соціял-демократ) заявив ся за демократією, а проти диктатури пролєтаріяту. Збори приняли з великою радостию заяву Безпалка.

ПРИМУСОВА НАУКА В ШКОЛАХ НА УКРАЇНІ.

На удержане шкіл призначено річно 240 міл. гривень.

РІВНЕ, 23. цьвітня. — Беручи під розвагу факт, що велике число дітий на Україні е доси позбавлене змоги учащати до шкіл, кабінетова рада ухвалила закон в справі примусової науки, вільної від оплати. На біжучий рік ухвалено на удержане шкіл 120 міл. гривень, на слідуючі роки аж до 1923 включно по 240 міліонів гривень на тусаму ціль.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Ухвалено завести 8-годинний день праці.

СТАНИСЛАВІВ, 20. цьвітня. — На зборах української народної ради, які відбули ся 12. цьвітня, принято в другім і третім читаню закон про 8-годинний день праці.

На зборах переведено дискусію в справі земельної реформи. Посол др. Перфецький поставив внесенє на слідуючі зміни в земельнім законопроєкті: В земельнім законопроєкті має бути ясно сказане, що властителі земельних посілостий одержать відповідне відшкодованє. Висоту відшкодованя визначить сойм західно-української републики. Обмежено обсяг діланя земельних комісарів. Краєва земельна комісія переведе секвестрацію земельних маєтків і зробить конечні приготованя перебраня сконфіскованих земельних посілостий.

СОЙМ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ МАЄ СКЛАДАТИ СЯ З 222 ПОСЛІВ.

З того мають мати Українці 160 послів, Поляки 33, Жиди 27, а двох прочі народности.

СТАНИСЛАВІВ, 27. цьвітня. — Українське пресове бюро доносить: На останнім засіданю української народної ради принято по горячій дискусії законопроєкт в справі виборчої ординації до сойму західно-української републики, який принято в другім і третім читаню.

Сойм має складати ся з 222 послів. З того числа припадає на Українців 160 послів, на Поляків 33, на Жидів 27, а 2 для прочих народностий. Право голосованя є оперте на пропорціональности. Женщинам прислугує активне і пасивне право голосованя.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПОГОЛОСКА ПРО РЕВОЛЮЦІЙНІ ЗАВОРУШЕНЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Змаганя до установленя военної диктатури.

ПАРИЖ, 26. червня. — Доси не одержано з Ваймару ані з Берліна повідомленя про висилку мирової делеґації до підписаня мирового договору. Натомісць надходять ріжні вісти про військовий заговір в Німеччині, який має на цїли веденє дальшої війни проти аліянтів.

Положенє починає бути щораз грізнїйше. Зволїканє з висилкою німецьких мирових делеґатів потверджує, як здаєть ся, здогади, що юнкри прийшли до сили та що лише при помочи оружа вдасть ся змусити Німців до підписаня мирового договору.

Цїлий ряд донесень, хоч урядово не потверджених, подає вісти про поваленє правительства Еберта і про установленє військової диктатури. В Гамбурґу і Берлїні прийшло до кровавої боротьби. Цїла східна Німеччина має бути зовсїм відтята від Берлїна.

Одна телеґрама доносить, що бувший канцлєр Шайдеман і теперішний член кабінету Ерцберґер були приневолені утїкати з Ваймару.

В цїлій Німеччині прийшло до поважних заворушень. В одних місцевостях викликали заворушеня німецькі реакціонери, в инших знова Спартаки.

Надіють ся в протягу тижня упадку правительства Еберта.

БЕРЛІН, 26. червня. — Загальне положенє в Німеччині стає з кождим днем грізнїйше.

Серед загалу ведеть ся зовсїм отверто розмова про неминучість домашної війни.

Небезпека грозить правительству рівночасно з двох сторін. З одної сторони є признаки, що консервативні партії в порозуміню з мілїтарною кліко ю роблять змаганя в цїли приверненя монархістичного ладу, з другої знова сторони Спартаки приготовляють новий замах на німецьке правительство, щоби проголосити диктатуру пролєтаріяту. Невдоволенє серед німецького загалу з приводу рішеня теперішного правительства, яке згодило ся підписати мировий договір без застереженя, причинило ся до значного скріпленя спартацької партії. Богато жовнірів, які дотепер служили у війску, льояльним супроти правительства Еберта, переходить на сторону Спартаків.

Загальне переконанє є, що на случай домашної війни в Німеччині війска аліянтів поспішать на поміч правительству Еберта - Бавера, щоби його удержати при власти.

Гінденбурґ уступив.

ЛОНДОН, 26. червня. — Маршалок Гінденбурґ повідомив листовно президента Еберта, що складає уряд головного команданта німецької армії, як се доносить телеґрама з Копенгаґен.

Ґен. Ґренер, наслїдник Гінденбурґа, вніс також резиґнацію до президента Еберта. На просьбу Еберта ґен. Ґренер згодив ся позістати на своїм становищи, аж доки ситуація щодо східних провінцій не буде вияснена.

Гамбурґ в руках Спартаків.

ЛОНДОН, 26. червня. — Спартаки здобули повну контролю в Гамбурґу, як се доносить нинїшна телеґрама з Берлїна.

Спартаки заняли ратуш і випустили на волю всїх вязнів.

Німецьке правительство вислало війска під проводом ґен. Летова, щоби силою здавити революцію.

Після донесеня з Копенгаґен підчас останної революції в Гамбурґу було 185 осіб убитих і ранених.

Грозить загальний зелїзничий страйк.

БЕРЛІН, 25. червня. — Німеччині грозить поширенє загального зелїзничого страйку. На стації Ґорліц в Берлїні здержано зовсїм зелїзничий рух. Зелїзничий рух між Берлїном і Бреславом перерваний.

Правительство робить заходи, щоби не допустити до загального страйку, за яким розвинули сильну аґітацію провідники Спартаків.

Бувший наслїдник німецького престола утїк з Голяндії.

ПАРИЖ, 26. червня. — Бувший наслїдник німецького престола, Фрідріх Вільгельм Гогенцолерн, утїк з Голяндії до Німеччини, як се доносить вістка, яку одержала головна рада мирової конференції.

Вістка додає, що кронпринц утїк в товаристві німецького штабового офіцира.

Англїйцї не довіряють Німцям.

ЛОНДОН, 24. червня. — Коли у Франції обходжено серед торжественних манїфестацій вістку про рішенє німецького правительства в справі підписаня мира, то в Анґлії загал заховуєть ся зовсїм спокійно.

Навіть в Лондонї вістку про рішенє Німеччини в справі підписаня мирових услівій принято холодно і рівнодушно.

В деяких кругах політичних панує переконанє, що Німцям не можна довіряти, аж доки мировий договір не буде дійсно підписаний.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці розпочали боротьбу з Поляками.

БЕРЛІН, 25. червня. — „Берлїнер Таґеблят" доносить, що між німецькими і польськими війсками прийшло вже до боротьби на північ від Познаня.

Аліянти перестерігають Німців перед війною проти Поляків.

ПАРИЖ, 26. червня. — Президент мирової конференції, Клемансо, вислав ноту до німецького правительства, в якій перестерігає і робить його відповідальним за попиранє боротьби проти Поляків в провінціях, які зістали признані польській державі, а іменно в Познанщині, горішнім Шлеску, східній і західній Прусії.

Повисше наведену перестор огу вислав премієр Клемансо на підставі телеґрами, яку переловили польські власти, а яка звучала:

„Познань, 21. червня, 1919 р. — Німецьке правительство підпише мировий договір. Але помимо того Сорсінґ проголосить в імени Шлеску, а Віґ в імени східної і західної Прусії війну проти Поляків. Німецьке правительство оголосить урядово, що воно сьому противить ся, але неурядово дасть всяку поміч в боротьбі з Поляками. Сорсінґ вислав нинї слїдуючу телеґраму: „Вишліть великий транспорт до Бресляв".

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПІДПИСАНЄ МИРА ВІДЛОЖЕНО НА СУБОТУ.

Трудности з іменованем німецьких делеґатів, які хотїли би положити свої підписи на мировім договорі.

ВЕРСАЛЬ, 26. червня. — „Положенє значно поправило ся. Коли не зайдуть жадні надзвичайні події, мир буде підписаний в суботу", заявив нинї секретар мирової конференції, П. Дутаста, після розмови з німецькими представниками.

З достовірних жерел доносять, що мировий договір буде підписаний в суботу о год. 3-тій пополудни.

Неурядові вісти доносять, що німецьке правительство іменувало на повновласників до підписаня мирового договору міністра загр. справ, Мілєра, і членів кабінету, Ґісберта і Ляйнарта. Делеґація має прибути до Версалю в суботу рано.

Телеґрама з Ваймару до Гаймгавзена, німецького представника у Версалю, звучить:

„Повідомїть Клєманса, що правительство має великі трудности".

Після донесеня „Берлїнер Таґебляту" Мілєр заявив, що задля „особистих причин" не може класти свого імени на мировім договорі.

ДВОХ НІМЕЦЬКИХ ПОВНОВЛАСНИКІВ В ДОРОЗІ ДО ПАРИЖА.

Мировий договір буде підписаний в суботу або в неділю.

ПАРИЖ, 26. червня. — Др. Герман Мілєр, німецький міністер заграничних справ, і др. Бель, міністер для справ кольоній, яких німецьке правительство іменувало повновласниками до підписаня мира, прибудуть до Версалю в суботу рано, як се доносить телеґрама аґенції Гаваса.

Др. Мілєр і др. Бель відїхали нинї вечером звичайним поїздом з Берлїна до Парижа.

Мирова конференція робить заходи, щоби підписанє мира відбуло ся ще в суботу пополудни, а найдальше в неділю.

Урядового потвердженя про висланє повновласників ще й досе не одержано. Телеґрами, які др. Гаймгавзен одержав був в протягу дня з Берлїна, доносили заєдно про трудности німецького правительства у виборі повновласників. Німецький кабінет відбув аж три засіданя. Німецьке правительство хотїло вислати делеґацію, зложену з 8 повновласників, але з великим трудом вдало ся йому найти лише трох людий.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Знова поголоска про упадок угорського саветського правительства.

БУДАПЕШТ, 26. червня. — Угорський большевицький міністер заграничних справ, Беля Кун, утїк з Будапешту. Савєтському правительству грозить упадок.

Вчера вечером прийшло на улицях міста між савєтськими і протисавєтськими війсками до боротьби, в якій згинуло 500 осіб.

Замах був переведений зовсїм несподївано. Угорські монїтори під давними угорськими прапорами бомбардують з ріки Дунаю головну кватиру савєтського правительства. В місті проголошено военний стан.

Угорські большевики здержали наступ проти Чехів.

ПРАГА, 26. червня. — Боротьба між Чехо-Словаками і Мадярами на боевім фронтї на Словаччинї зістала здержана у вівторок в ночи.

Ґен. Пель, французький командант чесько-словацької армії, вислав був до угорського команданта Бема ультимат, жадаючи здержаня военних операцій.

Загальна мобілїзація робітників.

ПАРИЖ, 26. червня. — На угорськім комуністичнім конґресі ухвалено перевести загальну мобілїзацію всїх робітників, як се доносить телеґрама з Будапешту. Военне положенє на Угорщинї, як се додає телеґрама, є некорисне, а карність серед угорської армії низка.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Дальші успіхи ґен. Денїкіна в Донщинї і на Кримі.

ЛОНДОН, 25. червня. — Большевицька бездротна телеґрама признає, що большевицька армія була приневолена уступити 100 верств назад на полудневий захід від Астрахану і опорожнити Теодозію на Кримі.

Ґен. Денїкін вистріляв жовнірів російського леґіону з Франції.

ПАРИЖ, 24. червня. — „Републик Ріс" оголосила слїдуючу вістку:

„Довідуємо ся про страшну новину про долю російського леґіона, якого проти його волї перед трома місяцями вислано з Марсель на поміч ґен. Денїкіну.

„Жовнїри російського леґіону, прибувши до полудневої Росії, не то, що не хотїли боротися проти большевиків, але противно, хотїли з ними получити ся. Сї жовнїри убили команданта полку і двох инших офіцирів.

„Ґен. Денїкін, довідавши ся про те, приказав окружити російський леґіон найманими убийниками і вистріляти жовнїрів до ноги".

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Складайте жертви
НА ФОНД
ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ

УКРАЇНСЬКІ ПРОТЕСТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Доси до Канцелярії У. Н. Комітету прийшли звіти про около 400 протестаційних каблеґрам, висланих до урядової американської делеґації в Парижи, і стількиж телеґрам, висланих до державного департаменту у Вашінґтоні, Д. К.

Екзекутива У. Н. Комітету переслала також телеґрафічно звіт про цілу протестаційну акцію президентови Вілсонови і українській мировій делеґації в Парижи, яка предложить його мировій конференції.

В минулу неділю, дня 22. с. м., Екзекутива У. Н. Комітету переслала отсю телеґраму до президента Вілсона:

New York, June 22, 1919.

Woodrow Wilson, President of the United States of America,
11 Place des Etats Unis, Paris, France.

At the suggestion of the Ukrainian National Committee several hundred organizations of Americans of Ukrainian descent and Ukrainians residing in the United States held special meetings this week all over the country passing determined protests against the brutal invasion of Ukrainian East Galicia by the armies of imperialistic Poland. Each organization cabled a protest to the American Peace Mission at Paris and telegraphed it to the Department of State in Washington. Over 400.000 Ukrainian immigrants from East Galicia participated in this protestation.

All these immigrants have united to support their four million brothers of East Galicia in the struggle against Polish slavery, and they are ready to make any sacrifice in order to help reestablish the freedom of that destroyed province.

At present their hope is in you and America, in the old American principels; for if these principles are applied to the settlement of the controversies in Europe, the Ukrainian province of East Galicia will be as free as are all the other provinces of the former Austria-Hungary.

To liberate East Galicia from the Polish invasion, to punish the invading Junkers, and to let this ruined country be free to reintroduce its really democratic regime, would mean to terminate the centuries-long struggle of the Ukrainian people against Polish slavery.

The restored free republic of East Galicia, when united with Ukraine, will become a strong basis for constructive work in organizing the Ukrainian commonwealth, and thus will help to end anarchy and to establish peace and order in Eastern Europe. East Galicia is the key to the peace of Eastern Europe.

FOR THE UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE OF THE U. S.:
Rev. Peter Poniatishin, Chairman; *Vladimir B. Lototsky*, Secretary.

По українськи ся каблеґрама звучить:

Ню Йорк, 22. червня 1919.

Вудров Вілсон, Президент Злучених Держав,
11 Place des Etats Unis, Париж, Франція.

За порадою Українського Народного Комітету кількасот орґанізацій Американців українського роду і Українців, що живуть в Злучених Державах, ухвалило на надзвичайних зборах, котрі відбули ся сього тижня в цілім краю, рішучі протести проти брутального наїзду армії імперіялїстичної Польщі на українську східну Галичину. Кожда орґанізація вислала протест до американської мирової делеґації в Парижи і до державного департаменту у Вашінґтоні. Більше як 400.000 українських еміґрантів із східної Галичини взяло участь у тім протесті.

Всї ті еміґранти злучились для оборони 4 міліонів своїх братів у східній Галичині в їх боротьбі проти польської неволї, і вони готові на всяку посьвяту, щоби помогти привернути волю того зруйнованого краю.

Тепер їх надія на Вас і Америку, на давні американські засади; бо коли ті засади будуть примінені до полагоди непорозумінь в Европі, то українська східна Галичина буде таксамо вільна як усі другі краї бувшої Австро-Угорщини.

Коли східна Галичина буде освободжена від польського наїзду; коли юнкри-наїзники будуть покарані, і коли сей зруйнований край буде міг свобідно завести наново свій дійсно демократичний лад, тоді прийде конець вікової боротьби українського народу проти польської неволї.

Відбудована вільна рапублика східної Галичини, коли злучить ся з Україною, буде сильною основою для творчої праці в будові української републики, і в той спосіб причинить ся до усуненя анархії та до заведеня мира і порядку в східній Европі. Східна Галичина є ключем до мира в східній Европі.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:
о. Петро Понятишин, голова; **Володимир Б. Лотоцький,** секретар.

* * *

Сї протести представляють опінію соток тисяч українських іміґрантів в Злучених Державах і тому мусїли мати вплив і в Парижи й у Вашінґтоні.

Телеґрами з Парижа доносять, що президент Вілсон скликав раду чотирох на окрему конференцію в справі Галичини. Нема сумніву, що становище американських Українців дало передівсїм почин до сього.

Тепер задачею Українців в Злучених Державах є дальше пильно дбати про оборону загроженої Галичини і все ставати їй до помочі.

Український Народний Комітет.

ТЕЛЄҐРАМА ДО ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА.

Дня 30. мая с. р., на „Меморіел Дей", як звісно, президент Вудров Вілсон виголосив промову в Сірез, у Франції, над могилами поляглих американських жовнїрів.

В сїй промові президент Вілсон сказав, що самі народи мають рішати про свою долю та різко осудив тайні змови старосьвітських полїтиків в Европі.

З уваги, що український загал все підпирав демократичну полїтику президента Вілсона і з причини, що він свої слова сказав власне в кілька днів по умові Поляків із старосьвітськими полїтиками і по їх нападі на галицьку Україну, У. Н. Комітет уважав своїм обовязком висловити президентови Злучених Держав признанє за його слова і пригадати нападений польськими юнкрами український край.

Тому У. Н. Комітет вислав дня 2. червня с. р. отсю каблеґраму до президента Вілсона:

Woodrow Wilson, President of the United States of America,
Paris, France.

Congratulations on your Memorial Day address which renews the hope of Americans of Ukrainian origin who are loyal supporters of your policies.

Polish aggression in East Galicia despite armistice has created great discouragement but reliance on you and the ultimate enforcement of your principles furnishes ground for confidence that justice must finally prevail. Deep gratitude for your cordial reception accorded the Ukrainian delegates.

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE:
Rev. Peter Poniatishin, Chairman; *Vladimir Lototsky*, Secretary.

По українськи ся каблеґрама звучить:

До Вудрова Вілсона, Президента Злучених Держав Америки,
Париж, Франція.

Пересилаємо ґратуляції з нагоди Вашої промови на „Меморіел Дей", яка відновляє надію американських Українців, котрі льояльно підпирають Вашу політику.

Польський наїзд на східну Галичину мимо перемиря викликав велике пригноблене, але довіре до Вас і віра, що Ваші засади будуть остаточно примінені, є підставою до певности, що справедливість вкінци мусить побідити. Щира подяка за Ваше сердечне приняте українських делеґатів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ:
о. Петро Понятишин, голова; **Володимир Лотоцький,** секретар.

На сю телеґраму прийшла отся відповідь:

American Commission to Negotiate Peace,
11 Place des Etats Unis, Paris.
Paris, June 3, 1919.

Rev. Peter Poniatishin, Chairman,
Ukrainian National Committee, New York City, U. S. A.

My dear Sir:
The President has asked me to thank you warmly for your kind message of recent date. He appreciates your generous expressions.

Sincerely yours,
GILBERT F. CLOSE,
Confidential Secretary to the President.

По українськи ся відповідь звучить:

Американська Мирова Комісія,
11 Place des Etats Unis, Paris.
Париж, 3. червня 1919.

До о. Петра Понятишина,
голови У. Н. Комітету в Ню Йорку.

Високоповажаний Добродїю:
Президент просив мене подякувати Вам сердечно за Вашу гарну телеґраму недавної дати. Він цінить Ваші шляхотні почуваня.

З високоми поважанем
ҐІЛБЕРТ Ф. КЛОВЗ,
довірочний секретар президента.

ЩО-Ж НАМ ТЕПЕР РОБИТИ?

(Допись з Манчестер, Н. Г.).

Серце кождого Українця розриваєть ся на теперішні розпучливі вісти, коли проклята Ляшня забрала нашу так любу і дорогу Галичину. Польська орда під проводом імперіялістів Падеревских, Галерів, Пілсудских і прочих зруйнувала нашу вітчину, а синів України увязнила і знущаєть ся над ними. Донедавна ми тїшили ся, як в Галичині житє Українців відродилось, як вони зачали господарити на своїй власній земли. Однак ляцька орда гірше Турків хоче нас загорнути в свою неволю. Ляцька орда ласа на українське збіже, на українську нафту і на инше українське добро. Ся орда при помочи ошуканства і гроша очернює наш нарід в Парижи, а польська шляхта голосить, що в Галичині нема Українців, тільки банди, гайдамаки українські. Ляцька орда хоче і в Америці будувати Польщу. Ляхи обріхують нас і тут, роблять віча і голосять, аби в Жидів і Українців нічого не купувати.

Українці! Де Ви є? Ви не чуєте, як проклята ляцька орда гірше Татарів мордує Ваших батьків, Ваших братів, Ваші сестри, палить Ваші хати, відбирає Вашу культуру? Братя, Поможім ненці Україні! Не даймо їй загинути в ляцьких муках. Не допустім до того, щоби Ляхи нас так перед сьвітом обріхували. Воля України залежить від нас, тому мусимо її боронити до загину. Ми не сьміємо дати їй упасти тоді, як вона висвободила ся з довголїтного ярма і взиває нас до боротьби з тими, котрі сягають по її вольности. Голос труб відбиваєть ся відгомоном аж у нас. Наші братя на голос труб пійшли в ряди борців, бороти ся зі страшним ворогом за волю України. Наші братя борють ся проти ляцьких тиранів, проти наших вікових гнобителів. Чиж нам ще мало ляцької неволї? Кілько наших предків погинуло в ляцьких муках — ми-ж знаємо все. Чи і дальше будемо терпеливо стояти, поки не наложать на нас нове ярмо? Чи маємо байдужно дивитись, як люті вороги нашу волю допчуть, як нас обріхують перед сьвітом, як хотять з сьвітла правди зробити темноту? Не допустім до того, щоб знову впасти в страшну ляцьку неволю, щоб ми і наші діти стогнали все в ярмі. Се залежить від нас.

Наші братя на Божу милість взивають нас, аби ми їм помогли освободити ся з ляцького ярма. Вони вже все віддали за нас, а тепер черга на нас. Там наш брат качаєть ся в калюжи крови і нема йому навіть чим рану завинути. Він умирає за нас, за Україну. Там наша старенька мати умирає з голоду і нема її кому порятувати, дати їй їсти, бо її сини — одні пійшли у бій, а другі за морем. Там наші братя і товариші лежать з відорваними ногами і простягають до нас руки, щоб ми помогли їм вилїзти з ляцького ярма. А ми тут байдужно дивимо ся, як катують наш нарід. Сї вісти розривають наше серце.

Що-ж ми маємо робити? Чи тільки прочитати сю страшну вість тай сумувати і казати, що вже все пропало? Ні! ні! Будьмо бодрого духа. Нехай в наших жилах заграє козацька кров. Не даймо нашої вітчини на поталу ворогам. Се залежить від нас.

Згадаймо предків наших, як вони житє своє клали за волю України. В них красша була смерть козацька ніж неволя ляцька. Чиж ми маємо відречи ся від них? Могили героїв наших, Ґонти, Залїзняка і Шевченка, взивають нас: Не дайте Україні пропасти у важку хвилю! Тепер пора або волю здобути або дома не бути! Тепер пришов час, аби ми виратували нашу Вітчину. Чиж ми маємо стратити той час, коли нам має усьміхнутись доля? Чи ми позволимо надальше віддати Україну у вічне ляцьке ярмо і стягнути на себе проклони будучого поколїня? Ні, ми не позволимо на се! Скорше ляжемо головами, ніж мали би Ляхи взяти верх над нами. Тож до праці! Єднаймо ся всі, ґорнім ся всі під один синьо-жовтий прапор і складаймо жертви на визволенє України. Чейже у нас вартнїйша воля України ніж кільканайцять долярів. Дивіть ся: Ляхи не сплять; вони як обріхують нас в Парижи, так і тут в Америці. Всюди роблять віча, хотять, аби правда пропала, хотять, щоби і надальше шляхта панувала над нами.

Дорогі Братя! Залишіть тепер всякі партійні спори! Тільки одна партія має бути: як Україну здобути. Тож до праці, поки не запізно! Піднесім сильний голос протесту проти наїзду Ляхів на нашу рідну землю, зрошену кровю батьків наших. Запротестуймо сильно проти катованя наших невинних братів на Волини, запротестуймо сильно проти ляцьких брехонь на наш нарід. Правда мусить побідити, бо ми боремо ся за правду, за волю. Ми не хочемо ані одного клаптика чужої землї. Ми не хочемо ляцького Кракова. Ми хочемо тільки своєї власної землї, за котру наші предки голови клали. Тому проч, Ляхи, з нашої любої Галичини аж за Сян! Там вам місце, а не на Україні. Проч, Ляхи, з нашої Волини, з нашого Полїся, проч до Варшави — там вам місце, а не на нашій землї за котру ми будемо боротись аж до загину. Ми її вам не дамо, хоч би нам усїм прийшло ся полягти в бою.

Тож до праці! Не сьміємо стати, аж поки не проженемо ворогів з України. Поки Україна не стане вільною від Сяну до Дону, нехай не знайдеть ся ані одної української душі в Америці, яка не зложилаб щедрої жертви на визволенє України. Нехай не знайдеть ся ані одного міста в Америці, де живуть Українці, щоби не запротестувати проти наїзду Ляхів на Україну. Кожде товариство, Січ, читальня, кружок, клюб і т. д. в цілих Злучених Державах повинні тепер, зараз, піднести сильний голос протесту проти Ляшні. Треба робити демонстрації і давати дописи до анґлїйських часописий про се, чого ми домагаємось. Правда мусить побідити! Нехай ніхто не каже, що ми нічого не зробимо. Хто так скаже, той не варта зватись Українцем. Єднаймо ся всі і працюймо горячково, щоб колись без встиду повернути на любу, вільну Україну.

Лесьо Сисин.

СХІДНА ГАЛИЧИНА --- КАМІНЬ НА КАРК ПОЛЬЩІ.

В ґазеті „Івнінґ Стар-Іґл", яка виходить в Нюарку, Ню Джерзи, находимо в числї з 19. червня 1919 отсю статю її кореспондента Невінă О. Вінтера:

„Східна Галичина — се кітловина повна динаміту. Львів можна уважати польським островом серед українського моря. Підчас коли Поляки значно перевисшають населенєм в місті, то Українці, після польської мапи в моїм посїданю, значно знова перевисшають їх в околици. Я знаю, що в галицькім соймі були все серіозні непорозуміня між обома національностями. Львів має для Поляка сентиментальне значінє, а знова богаті копальні нафти коло Львова мають для нього велике матеріяльне значінє.

„Се було би пустим вгадувати нинї, яка буде можлива розвязка сеї справи, але здаєть ся, що плєбісцит без найменьшого впливу розвязав би ціле питанє. Вороже українське насеселенє, в числї около чотири міліони, може бути млиньским каменем на карк Польщі, а головно тоді, коли заведеть ся державну церкву; Українці в більшій части належать до [illegible]славної церкви. Все треба тямити, що між славянськими народами, в котрих віра є сильно розвинена, церква грає деколи важнїйшу ролу ніж національність або мова".

ПОЛЯКИ НАЙБІЛЬШІ ПРИЯТЕЛЇ БОЛЬШЕВИКІВ.

Д. Лазар, студент колеґії в Блумфілд, Ню Джерзи, вислав з нагоди Протестаційного Дня, 15. червня 1919, отсю допись до „Стейт Ґазет" в Трентон, Ню Джерзи, яку ся часопись помістила:

„Новий польський наїзд на східну Галичину, Холмщину, Полїсє, Підляше, Волинь і инші території, котрі є неоспоримо українські, викликав чувство глибокого обуреня проти імперіялїстичних змагань польських автократів, котрі хочуть створити сильну Польщу, включивши непольські території, під претекстом, що се має бути вал для охорони західної Европи перед большевицькою небезпекою, що однак є неправдою, бо Поляки не мають инших, крім своїх власних самолюбних змагань.

„Щоби зреалїзувати свої мрії, Поляки розсївають всякого рода брехливі вісти про український рух, представляючи Українців за большевиків. Українці борять ся з большевиками від хвилї, коли вони прийшли на Україну і знищили їх богатий край. Українці, під проводом ґенерала Петлюри, ще тепер воюють проти московських большевиків, а їх столиця Київ кілька разів переходила з рук до рук. Большевики поєднали ся з монґольськими форналями і иншими азійськими наймитами, і наносять не меньшу шкоду Україні, як Поляки, котрі — о скільки се відносить ся до України — оказались найліпшими їх союзниками.

„Не лише Українці ненавидять Поляків за їх заборчі змаганя, але ненавидять їх також такі їх сусіди, як Литовці, Естонці, Латиші і инші, котрі недавно утворили Союз в Ню Йорку, до котрого приступили всї зорґанізовані товариства сих національностий в сїм краю, в цїли спільної оборони себе перед польською заборчостию, котру уважають далеко ґіршою ніж було російське автократичне панованє перед упадком Романових.

„Українці не хочуть нічого більше, лише жадають, аби Поляки не мішали ся до їх внутрішних справ, і щоби не відмовлювано їм свободи і независимости і тих прав, котрі Поляки одержали самі з доброї волї і ласки аліянтів. Коли вони будуть продовжати свою теперішну політику проти Українців і инших, вони пошкодять аліянтам і цивілїзованому сьвітови більше ніж поможуть, будучи „валом", як вони кажуть.

„Українці покладають всї свої надії на аліянтів і на Вілсонових чотирнайцять точок та вірять в повстанє вільної України на основі національного самоозначеня".

СТРАШНІ ДНЇ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПАНОВАНЯ В ЖИТОМИРІ.

(Після „Ukrainian Bulletins").

В часописи „Вільна Україна" поміщено слїдуючий опис большевицького пановання в Житомири, на Волині, котрий находить ся тепер в руках війск українського народного правительства, під проводом ґенерала Семена Петлюри:

Нарід певно ніколи не забуде сих кілька ґрізних днів, пережитих в Житомири, занятім російськими большевиками в ночи з 12. на 13. марта 1919 р. 5-тим савєтським полком кавалєрії, який урядово зветь ся полк Троцького.

Ранком 13. марта почало ся большевицьке пановане. Революційний Комітет перебрав усю власть в місті в свої руки, а рівночасно „Чрезвичайка", надзвичайний комітет для трусів, почала свою роботу.

Найпершим розпорядженем Революційного Комітету був дозвіл людям змінити свої імена і назвиска. Послугуючись сим розпорядженем, місцеві большевики використали його в той спосіб, що змінили свої властиві імена і назвиска.

„Чрезвичайка" побоювалась населеня. І тому свої порахунки з українськими патріотами, офіцирами і урядниками українського правительства, к[illegible] остались в місті, і вза[illegible] людьми, котрі не го[illegible] большевиками, — в[illegible] робити свої порахун[illegible]д претекстом боротьби з протиреволюціонерами. Протягом десятьох днів „Чрезвичайка" розстріляла 800 осіб; крім того на передмістю Мальованка розстріляно 80 селян; також піддиректор міліції Бек, підкомандант 1-го корпусу Скальський і лїкар Краснов та много инших українських урядників зістали розстріляні.

Населенє бояло ся виходити на улицю, бо члени „Чрезвичайки" здержували кождого. Поліційну службу сповняли люди з червоної армії, котрі весь час були пяні. Вони весь час перешукували приватні помешканя і забирали всї дорогоцінности. Вони перевели труси у всїх монастирях і приходах; від епископів Фадея і Аверкая забрали всьо, навіть чашу і хрестики, оставляючи їм лише два рушники.

З наказу „Чрезвичайки" заборонено 14. марта видавати часописи „Волынская Мысль" і „Волинська Зоря", підчас коли дозволено друкувати в московській мові ґазети „Вѣсти Житомирскаго Совѣтскаго Револющіоннаго Комитета" і „Рабоче-Крестянская Газета".

Дня 15. марта прибув до Житоміра 10-тий полк савєтської інфантерії, а 20. марта видано розпорядженє, аби протягом трох днів ставили ся до конскрипції всї офіцири бувшої російської армії.

Поза Житоміром большевики почали переводити шалені реквізиції, забираючи всьо, що попало. Се викликало велике невдоволенє серед селянства, і, користаючи з сього, українські републиканські війска разом з селянськими повстанцями вдарили в пятницю, 21. марта, рано на большевицькі ряди біля Житоміра. Між большевиками повстала страшна паніка. Кілька тисяч людий, котрі бояли ся пімсти українського населеня за їх співділанє з „Чрезвичайкою", вивтїкали з міста, а савєтські війска подали ся за ними.

Українські війска війшли до міста при звуках всїх церковних дзвонів. Делеґати місцевого населеня витали їх хлїбом і солию на Соборній площи і дякували їм, що вони освободили їх з большевицької неволї. Тепер населенє могло вільнїйше відітхнути. В короткім часї всї улиці були переповнені людьми, котрі обговорювали враженя страшних часів. На другий день при великім здвизї народу похоронено дорогі жертви роззьвірілих большевицьких банд.

До міста напливають військові віддїли з околиці, зложені з селян, котрі вже мали нагоду закушати большевицького ща[illegible]. Всї вони переходять через [illegible]о і подають ся в напрямі на Бердичів і Київ. Ся сцена пригадує славний день повстаня проти Скоропадського і московських добровольців.

Наша ґазета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

УКРАЇНЦЇ СКРЕНТОНУ І ОКОЛИЦЇ!

Братя і Сестри!

Страшна польська навала насунула на наш рідний край, на українську часть Галичини. Наш рідний край, якому на хвильку була усьміхнула ся воля, дістав ся назад в посїданє наших відвічних ворогів. Польські війска забрали Галичину, аби не допустити до того, щоб українські селяни вдержали при собі землю, відібрану від польських дідичів. Намір Поляків є закольонізувати східну Галичину Мазурами, як би вже не вдало ся їм вратувати землю для дідичів. Ми мусїли їхати до Америки, бо польські дідичі забрали колись в Галичині насильством половину споконвіку української землї і ми не мали з чого в своїй вітчині жити. Тепер на зрабованій нашій рідній земли приготовляють ся поселити Мазури.

Отсе є причина, чому Поляки воювали з Українцями і се є їх ціль тепер, коли вже майже цілу східну Галичину завоювали.

Завойовуючи Галичину, Поляки голосили на цїлий сьвіт, що саме українське населенє Галичини було раде приходови польських військ. Поляки твердять перед сьвітом, що населенє східної Галичини любить Польщу, тягне до Польщі і бажає належати до Польщі. І мирова конференція в Парижи склоняєть ся до того, щоби східну Галичину признати для Польщі.

Але ми знаємо, що населенє східної Галичини зовсїм не бажає належати до Польщі. Ми се знаємо, бо ми самі належимо до сего населеня. І тому ми обовязані заявити перед сьвітом як найрішучійше свій протест проти польського наїзду на Галичину, свій протест проти польського ярма.

В Скрентоні заснував ся тимчасовий комітет для приготованя української маніфестації проти польського імперіялїзму. Сей комітет відносить ся тепер до всїх Українців в Скрентон, Тейлор, Авока, Олд Фордж, Олифант, Прайсбурґ, Джесоп, Джермин, Мейфілд, Сімпсон і в инших місцевостях в околици Скрентону, відносить ся до всїх братств, сестрицтв, товариств і до всїх парафій з зазивом прислати своїх представників **в неділю, 29. червня б. р., о 3-тій годинї пополудни, до шкільної парафіяльної галї в Олифант, Па.,** для наради над зорґанізованєм маніфестації.

Говорити богато про вагу сеї хвилї навіть не випадає. Ми сподїваємо ся, що на згаданих нарадах не забракне представників анї від одного українського товариства, без уваги на переконаня його членів.

На мітінґу виберет ся сталий маніфестаційний комітет.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:
Юрій Крайківський, голова; **Василь Хомчак,** писар; **Андрій Гавриляк,** скарбник; **М. Стечишин, о. Д. Хомяк, О. Ленчицький, М. Дучак, Дм. Попіль, Я. Гундич, Д. Хомин, М. Душний, Т. Хиль, Гр. Хиль, Т. Шопей, С. Пелех, О. Барняк, І. Шийка, А. Шлянта.**

ПИТАНЄ.

Що був би Ленїн зробив, як би не було гармат, машинових карабінів, динаміту, стрільного пороху і т. д.?

Як би він був тоді запровадив большевицтво в Московщині?

Се питанє, на яке тяжко відповісти і найбільшому большевикови.

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Велике протестаційне українське віче проти ляцького наїзду на українські землї устроюють українські товариства в Нюарку, Н. Дж., в неділю, 29. червня с. р., о годинї 3-тій пополудня, в Проспект Юніон Гол, на розі ул. Брум і Савт Ориндж евеню в Нюарку.

Український Народе! Знаємо, що в єдности сила, тож забудьмо всякі роздори, бо тепер в нас один ворог: наїзд Польщі на українські села. Тож зеднаймо ся всї українські товариства до спільної боротьби з ворогом. Боримось, коли хочемо жити.

На віче мають прибути всї українські товариства, всї Українцї: старші чи молодші, мущини і женщини, хлопцї і дївчата — всї, хто бажає волї українському народови.

Всї приходїть на віче! Хай нїхто не останеть ся в дома!

75 Укр. Вічевий Комітет.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ВІЧА.

11. Гановер, Па.

Як по всїх закутинах Америки, так і в нашій місцевости день 15. червня б. р. був днем протесту проти наїзду польської орди на нашу рідну землицю.

На зазив місцевого У. Н. Комітету і о. Романюка явили ся по Службі Божій в гали церковній всї місцеві товариства, окрім одного чи двох, які не були нїким заступлені. Явила ся також цїла парохія. Збори отворив о. Романюк, поясняючи цїль сих зборів та потребу і вагу протесту.

Предсїдатель місцевого У. Н. Комітету, п. Іван Хомяк, говорив про брутальний поступок польської шляхти, яка нанесла нашому народови велику шкоду перед цїлим сьвітом. Ляцька дика орда під проводом Галера напала на наш рідний край і знущаєть ся жорстоко над нашим бідним народом. Бесїду п. Хомяка присутні вічевики нагородили щирими оплесками.

Слїдуючим бесїдником був п. Іван Палїй, секретар місцевого У. Н. Комітету. Він говорив про цїль і важність протесту, який має ся вислати до Парижа і до Вашінґтону. Присутні одноголосно ухвалили вислати дотичні протести у призначене місце. Сего бесїдника нагороджено також оплесками.

Відтак говорив секретар зборів, п. Григорій Озога, котрий пригадував присутним ріжні польські насильства і злочини, яких Поляки допускали ся та ще й тепер допускають ся над українським народом. Чому Ляхи так люблять нашу землицю? Бо вона є медом і молоком текуча, а голодна ляцька дич хоче чужим добром наситити ся. Вічевики нагородили його промову обильними оплесками.

Заряджена на гали складка принесла $56 (поіменний спис жертводавцїв відослано до гол. У. Н. Комітету в Ню Йорку).

Ухвалено вислати один протест від всїх місцевих товариств і парохії, а другий від сестрицтва Непорочного Зачатя Пречистої Діви Марії. Висланем сих протестів мають занятись о. Романюк і п. Іван Палїй. Вони оба мають також дати відповідний звіт до американських часописий.

На тих зборах забирали ще слово п. Н. Гринько і п. Сьвянтко.

Гр. Озоґа, секр.

12. Акрон, Огайо.

В недїлю, 15. червня, відбули ся в нас збори, які скликав місцевий У. Н. Комітет. На богослуженю в недїлю підчас своєї проповіди о. Оленяк взивав всїх парохіян, аби по скінченю богослуженя зійшли ся всї на галю, де маємо нарадитись над недолею свого українського народу. Отже по скінченю богослуженя всї Українцї зійшлись на галю, де мали розпочати ся збори.

Збори отворив о. Оленяк і пояснив присутним цїль сих зборів. Відтак пояснив коротко, як ся має тепер справа на галицькій Українї, та що Ляхи, новочасні Татари, напали в дикий спосіб на галицьку Україну, рабують наші любі села і міста і в страшний спосіб знущають ся над нашим невинним народом. Всїх українських інтелїґентів, всїх сьвящеників і всїх сьвідомих селян позамикали до тюрем, а над селянами в страшний спосіб знущають ся за те, що українські селяни повідбирали свої ґрунти в польських дідичів і всїх польських панів і підпанків поганяли на сто вітрів. Тепер наш галицький український нарід знаходить ся в страшнім положеню. Отже ми, американські Українцї, мусимо стати всї як один в оборонї свого улюбленого українського народу. Ми, акронські Українцї, зібрані нинї на зборах, маємо запротестувати всї як один проти ляцького наїзду на українські землї. Ми маємо нинї вислати грімкі протести на мирову конференцію до Парижа і до американського правительства у Вашінґтонї.

Присутні Українцї запротестували всї як один проти загарбаня українських земель ляцькими бандами і рішили вислати протести до Парижа і до Вашінґтону.

Відтак о. Оленяк завізвав присутних, аби жертвували, хто що може, на фонд оборони Галичини. Приступлено до збірки і зібрано 80 долярів.

По скінченю зборів всї присутні розійшлись домів.

В імени місцевого У. Н. Комітету я отсим складаю сердечну подяку о. Оленякови і всїм акронським Українцям, які прийшли на збори і давали щирі жертви на ратунок свого рідного краю.

Хоч ми тут далеко від рідного краю, то ми таки не можемо його забути — особливо тепер, коли на него прийшла нещасна година.

Родимцї! Покажім перед цїлим сьвітом, що ми є Українцями не лише з назви, що зуміємо упімнути ся за кривду свого народу всюди, де-б ми тільки не були. Скажім цїлому сьвітови, що ми не дамо себе поневолити за нїяку цїну! Хотяй прийдеть ся нам боротись до послїдної каплї крови, ми своєї рідної землї Ляхам не відступимо анї за нїхоть! Волимо славною смертию згинути, нїж в ляцьку неволю йти. Отже ми, Українцї, стіймо всї дружно в оборонї своєї Вітчини і на нїчию поміч не числїм. На алїянтів теж не надіймо ся, бо алїянти до сих пор нічого нам не зробили і не зроблять, бо — як показалось тепер — алїянти не були, не є і мабуть не будуть прихильні українському народови, який є наскрізь демократичний. Се видно хоч би і з того, що алїянти не робили нічого до сих пор в тім напрямі, щоби признати независимість України, але противно: симпатизують з такими „демократами" як Масарик, Падеревский і їм подібні. А щоби се справдити, то нехай послужить отсей факт: Від часу, коли то Поляки зломили угоду, заключену з Українцями в Парижи, і з цїлою силою зачали наступати на українські землї та в короткім часї заняли цїлу Галичину, від того часу алїянти не то що не запротестували проти польського розбишацького наїзду на українські землї, але противно: Франція давала Полякам всяку можливу поміч в той час, коли то українська армія, вичерпана зі всяких засобів і воєнних матеріялів, стала безпомічна. Другим фактом є се, що коли мадярські большевики розпочали наступ проти Чехо-Словаччини і вступили на словацькі землї, то француський премієр Клемансо вислав протест до мадярського правительства, щоби мадярські війска здержали сейчас дальший наступ на чесько-словацькі землї. Отсе бачимо правдиві факти, котрих заперечити не дасть ся.

Отже ми, Українцї, не можемо числити на нїчию поміч, лише на свою власну. Тільки ми, сини України, здобудемо волю і славу своїй дорогій Вітчинї, Неньцї Українї.

Отже до дїла, Українцї! Всї станьмо муром проти відвічного ворога Ляха. Всї, як один муж, покажім Ляхам, що не панувати їм на українських землях, та що вже вибила остатна година їх пановання над нами.

Українцї! Або нам волю здобути, або в дома не бути!

Н. Соколовський.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ДОПИСИ.

TOLEDO, OHIO.

Большевицьке віче.

Дня 15. червня б. р. відбуло ся тут в гали під ч. 2741 Лаґриндж стр. віче, котре скликали українські большевики і на котре дуже щиро запрошували толедських і розфордських Українцїв. На жаль, прийшло лише всїх 29 осіб, котрі хотїли послухати якоїсь мови. Довший час сї люди не знали, хто буде мати промову, аж нараз, виходить предсїдатель тутешного большевицького відділу і, не перепросивши гостий за те, що віче так пізно зачинаєть ся, сказав, що якийсь Сапа з Дітройт буде промовляти до публики. На гали повстав сьміх, який тривав досить довго.

„Товариш" Сапа, вийшовши на сцену, виняв з кишенї якісь ґазети, між ними два числа „Свободи", і почав читати. Замісць якоїсь промови, то він хотів заінтересувати публику читанєм. Певно думав, що „Свободи" нїхто тут не читає, а може і нїхто читати не вміє, так як він сам, бо скакав по стрічках так, як старенький віз по замерзлих грудах. Перед читанєм він хвалив ся, що всї ґазети читає — анґлїйські, польські і українські — котрі пишуть про большевиків. Але як він всї ґазети так читає, як „Свободу" читав, то можна сказати, що він з тих ґазет не дуже богато навчив ся. „Добродїй" Сапа думав над кождим словом по кілька мінут, аж присутні посилали один другого, щоби йому показати, як яке слово читаєть ся.

По читаню господин „спікер" зачав говорити про толедського сьвященика, відтак зайшов до нїмецького кайзера, а нарештї „зробив візиту" сьвященикови Підгорецькому. Казав, що сьвященик Підгорецький має забогато своїх гроший, то ще й робітники зложили йому 100.000 — не на оборону Галичини, але на якісь „фандри". Він не вияснив, де ті „фандри" мають бути: чи в Галичинї чи в Злучених Державах. По „фандрах" о. Підгорецького зачав говорити про Петроград і Москву, вихвалюючи правительство Ленїна і Троцького, котрі вийшли з большевиків і з меньшевиків, і що разом злучились і творять великий большевизм. Але не вияснив, котрий з них був большевик, а котрий меньшевик.

Відтак зачав нападати на Український Народний Комітет, котрий після його міркованя не збирає фондів на визволене України, але на гармати і кулї, які мають бути ужиті проти рідних братів.

Після того зачав нападати на українську делеґацію в Парижи, котра ще анї разу не була перед мировою конференцією. Тільки одному вдало ся зайти до Вілсонової канцелярії, а се докторови Білякови, який представив перед мировою конференцією українську делеґацію, а Голубович і Сидоренко то ще анї раз нїде не були. Третого делєґата пагадував собі дуже довго і не міг вимовити його назвиска. Потім говорив ще про ґузики і грамоти, які подіставали ті люди, котрі жертвували по пять долярів на Фонд оборони Галичини. Він казав, що всїх тих жертводавцїв будуть ставити перед їх суд, але судити будуть не тих, що давали, а їх проводирів, котрі збирали ті фонди, таких, як „Український Голос" з Канади і його бабку „Свободу" і „Народну Волю", яка доперва дозріває, і Січинського, котрий як 17-лїтна молодичка щойно підростає.

Отже послухайте, добрі люди, тих варятів, кого вони мають судити. Не дурний вигадав, що такі мудрагелї бачать чуже під лїсом, а свого і під носом не видять. Замісць розповісти слухачам про якісь народні справи, то загонисті большевики торочать лайку і сварку. Але дай, Боже, щоби їм так всюди повело ся, як в Толїдо, то би дуже маленько кричали, бо всїх мали тут тільки 10 членів, а 19 були їх противниками.

Таксамо справляли 8. червня концерт, котрий давали люди з Дітройт. Дірiґент, дякоучитель п. Кухтин, повинен мати встид і ганьбу зі своїми співаками, що займають ся жидівською пропаґандою Ленїна і Троцького та попирає толїдських большевиків. Але на щастє зробили концерт і нїчого не заробили, тільки зі своєї кишенї доложили, бо всього доходу мали лише 35 долярів. З того заплатили за галю 20 долярів, автомобілї з Дітройт взяли 30 долярів, а п. Кухтин то не знаємо, кілько взяв.

От такий заробок мають наші большевики в Толїдо, Огайо. Вони кричать на ґвалт, що гроший не потрібно, бо вони мають сто тисяч на пропаґанду. А не знати, хто їм дав ті гроші: чи Троцький, чи дістали від Жидів.

Один з вічевиків.

SYKESVILLE, PA.

Люди, пора розум мати!

Де не цїйди помежи наших людий, то все почуєш щось нового, щось дурного про ріжні чари і ворожбитства, а що найгірше: про бабські лїки. Коли чоловік захорує, то вже знайдеть ся повніська хата докторок, котрі курують якимись бабками і корінцями з ріжних зїль, а як то не помагає, то йдуть до ворожки, або посилають якусь одежину тої людини, найчастїйше сорочку, яку ворожка хрестить, зливає воду, дує і т. п., за що бере часом і по 50 долярів на раз. Се очевидно хорому не поможе, але чоловік стратить здоровлє, честь і гроші.

Тут у нашім містї, Сайксвіл, Па., стала ся така пригода: Одна женщина, Анна Мадар, в пологах захоріла дуже на голову і на очи. Прийшов доктор і казав, аби хорій витягнути повставлювані зуби, бо вони є причиною болю. Розуміє ся женщина не послухала поради доктора, але своєї бабки-акушерки, котра їй порадила прикладати моркву з молоком, терпентину і сиру бараболю, та ще ріжні паскудства, про котрі не годить ся писати. Така курація була причиною, що недужа дістала затроєнє ока і минувшого тижня мусїла дати око вибрати, бо в противнім разї була би втратила обоє очий.

От таке буває помежи нашими людьми, що через брак просьвіти богато людий іде передчасно в могилу, або остають ся на завше калїками — а все через бабиворожки. Гей, люди, пора розум мати!

Михайло Люлька.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Хрунївство.

В Ніаґара Фолс, Н. П., завязав ся комітет для збираня жертв на оборону Галичини. Найбільше в тій справі працював, тай ще доси працює неустанно, предсїдатель Дмитро Кобзяр. Зробив він збірку на Фонд визволеня України в марті і відіслав гроші до Головного Укр. Нар. Комітету.

На ту цїль дав один хрунь одного доляра. Йому на імя Ілярій Мартинишин, а походить з села Жулич, повіт Золочів, Галичина.

Небавом після збірки п. Дмитро Кобзяр ішов з роботи і вступив до сальону одного Поляка, випити склянку пива. У тім сальонї і пан Ілярій запивав свою долю, але як побачив Д. Кобзяра, то почав до него кричати: „Чекай но ти, рабівнику! Я тобі дав доляра на якусь Україну, а ти де його подїв?" Він почав визивати бридкими словами і Кобзяра і У. Н. Союз і Головний Комітет — всїх і вся став обкидати болотом. Нарештї витягнув з кишенї 10 долярів, кинув на бару і зачав кричати до сальоніста: „Дай менї тут України! Я пропю 10 долярів, 20 долярів, а більше тобі (себто п. Кобзярови) не дам і нїкого не буду спомагати, бо то всї злодії і всї крадуть".

Тодї навіть Полякови зробило ся встидно, що пан Ілярій так „мудро" промовляв, і каже до него по польски: „Чи ти знаєш, що ти є? Ти є свиня, а не чоловік і не Українець. Люди дають більше гроший нїж ти, а не кажуть нїчого. Ти є дурень і скотина!" Ось так то Поляк, котрий розуміє українську справу, виганьбив нашого хруня і так, здаєть ся, що троха його розуму навчив, хоч, рахувати, Поляк є нашим ворогом.

А тимчасом Д. Кобзяр пійшов до дому і приніс хруневи ґазету „Свободу" (ч. 40, з 5-го цьвітня б. р.) і показав йому: „Дивись, каже, що-сь дав доляра, то тут стоїть. Возьми прочитай і не черни нїкого: нї поодиноких людий, нї У. Н. Союза, нї Комітету, бо вони тобі нїчого не винні.

А тодї вдруге взяли ся до п. Ілярія Поляки, бо вичитали польскі імена на списї жертводавцїв і нарахували, що Поляки дали 12 долярів і нїчого не кажуть. Розлючені Поляки хотїли дати нашому хруневи „червоні пароль", але він взяв ноги на плечі тай утік зі сальону.

Подиви ся тепер, приятелю, як Поляки тебе розуму вчать і гонять за тобою. Таксамо, як ти був в Амстердамі, то баби за тобою з мітлами гнали. Ось диви ся, Гілярій, який з тебе патріот! Що скажуть твої приятелї в Амстердамі, або в Дітройт, як в ґазетї такі красні річи про тебе прочитають? Встидай ся того і перепроси Неньку Україну, най вона на тебе не плаче. Прошу тебе, Гілярій, відклич заподїяну тобою обиду і будь трохи инакший Українець бо то для тебе не пасує, щоби Поляки з тебе сьміяли ся.

Ворог усїх хрунів.

ОГОЛОШЕНЄ.

JERSEY CITY, N. J.

Русским Общ. Самообразования устроюєть ся **в суботу, 28. червня,** о 8-ій год. вечером, в льокали від ч. 216 3-та улиця **безплатний виклад** на цікаву тему. Лектор п. Бєк з Джерзи Сіти.

В. К. Ваш.

Аркадій Аверченко.

ОТРУЯ.

(Переклав М. Л.).

Я сидів у ґардеробі моєї приятельки Рязенцевої та дивив ся пильно, як вона малювала ся. Її білі, ніжні руки хватали скоро незнані менї щіточки, оліввцї, прикладали їх до прижмурених очий, бігали від лиця до фризури, між долок на грудях. Менї здавало ся, що сї руки засуджені на се, щоби вічно порушувати ся.

— Любі рученята — сказав я зворушливо. — Любі очи...

А нараз сказав я в голос:

— Ірино Сергіївна! Я люблю вас...

Вона скрикнула легко, сплеснула в долонї, звернула ся до мене і за одну секунду тримав я її у своїх обіймах.

— Вкінци! — сказала вона легко усьміхаючи ся. — Як я мучила ся, вижидаючи сих слів. Чому мучиш мене?

— Тихо! — сказав я, запечатуючи її уста поцїлунком. Я посадив собі її на колїна і прошептав її ніжно до уха:

— Пригадуєш менї власне ніжну, вутлу дівчину з комедії Горданова „Хризантем", котра таксамо з окликом „Вкінци!" кидаєть ся в рамена дідича Лєртова. Ти таксама ніжна й вутла й таксамо викликнула як вона... О, як я тебе люблю!

На другий день перепровадила ся Ірина до мене, і ми жили разом, не зважаючи на товариські пересуди.

Наше жите було гарне й незахмарене.

Приходило до малих суперечок, але вони повставали з марних причин і вскорі погасали з браку запального матеріялу.

Вперве посперечали ся ми тому, що я запримітив, що як я її цілував, то вона дивила ся до зеркала.

Я відсунув її від себе та спитав обиджено:

— Чому дивиш ся до зеркала? Чи в такій хвили думаєть ся над такими річами?

— Видиш, — відповіла вона змішано — ти обняв мене трохи незручно... Ти не обіймив мене за стан, але за шию. Мущина мусить обнимати за шию.

— Що значить: мусить...? — спитав я здивовано. — Чи до сього є закон, який приписує, що жінки має обіймати ся в станї? Дивне! Коли би я случайно був уловив стан, був би обняв у станї, але я случайно вловив шию... Сама преціньпризнаєш...

— Правда, нема такого закона... але се властиве, коли мущина обнимає жіночу шию...

Я був озлоблений і не говорив з Іриною дві години. Вона перша прийшла перепросити мене.

Підійшла до мене, обняла своїми гарними раменами мою шию (законно дозволена форма) і сказала, цілуючи мене у вуси:

— Не гнївай ся, дурненький. Я хотїла би зробити з тебе розумного, інтересного чоловіка... А відтак (вона скривила ся змішано) я хотїла би, щоби ти під моїм корисним впливом осягнув найвисший степень слави. Я хотїла би бути твоєю музою. Що більше — я сама хотїла би зробити тобі славу.

Небавом пішла вона до театру, а я став роздумувати: як то вона хоче зробити менї славу?... Чи може хоче писати ліпші нїж я оповіданя під моїм іменем? Що вона розуміла під словом „муза"? Чи може всї мої героїнї мають бути подібні до неї?

Нараз пригадало ся менї. Недавно бачив я у театрі штуку „Без сьвітла", де героїня, цїлуючи героя у вуси, каже: „Я хотїла би, щоби ти під моїм впливом осягнув найвисший степень слави! Я хотїла би бути твоєю музою!"

— Дивне! — сказав я до себе.

І я відчував щось таке в устах, наче би я розкусив порожний оріх.

Відтоді вдивляв ся я в Ірину... І чим довше я глядів, тим більше та відраза опановувала мене.

Не Ірина жила зі мною. Часом бачив я біля себе страдальну Вєрочку з траґедії „У мрачній долинї", часом рухав ся траґічний тип ґістеричної, по трутину сягаючої курзани зі штуки „Ліпше скорше нїж нїколи". Справжної Ірини не бачив я нїколи.

Я подарував їй бранзолєтку і за то пестила мене ся велика кокетка, обіймала згідно зі законними приписами мою шию.

Повен жалю вернув я домів пізно в ночи. Я сподївав ся, що застану Ірину заплакану, ображену моєю легкодушностию, а замісць сього приняла мене на моє здиване траґічна героїня, яка зручним жестом, ломлячи руки (зеркало — ха! ха! ха! — висїло напроти на стінї), деклямувала тихим дрожачим голосом:

— Я не виню тебе... Я нїколи не гадала вкорочувати свободи коханого чоловіка... але я виджу геть, геть... (вона звернула захмарений погляд ід зеркалови та додала нараз голосним шепотом), нї! близько... цїлком близько бачу я одинокий вихід, добродійку, яка розриває всякі ланцюхи, смерть...

— Тихо, — сказав я нервово, — Качалотова „Живцем поховані", друга дія, сцена між Базаровським і Ольгою Павловною. Чи нї? Ти грала Ольгу, а Рафаїлов Базаровського... чи неправда?

Вона усьміхнула ся жалко.

— Ти... хочеш мене образити? Добре! Знущай ся надімною, понижуй мене, але прошу тебе тільки о одно: Коли я піду за тим, котрий мене закличе „отверто", заховай для мене ясну, весняну память!

— Не „ясну", — поправив я рівнодушно, здіймаючи черевик і розпинаючи камізольку — але „промінисту" память. Чи ти забула сему сцену четвертої дії „Небесних птиць"?

Вона глянула на мене мовчки, широко розкритими очима, шепотїла щось із терплячим виразом, кинула ся з наглим зітхненем на ліжко та сховала голову в подушках.

А зпід подушки яснїли гарні очи звернені на зеркало, а рука інстинктовно поправляла накривало.

Коли я раз, посперечавши ся, випив чай і хватив загортку, щоби вийти на прохід, вона звернула свої повні сльоз очи на мене та сказала лишень два слова тихенько: „Ти йдеш?"

Моє серце стиснуло ся, я хотїв вернути ся, припасти їй до ніг і перепросити її (я-ж люблю її), але зараз зганив я себе забудьчивим ідіотом.

— Слухай, — сказав я з виразом повним закиду, — чи ся осоружність коли скінчить ся?... Ти повіла лишень два слова, два малі слова, і се не твої слова і не ти їх сказала!

— Хто-ж їх сказав властиво? — прошептала вона переляканa, інстинктовно оглянувши ся.

— Сї слова говорить ґрафиня Добровольська („Гниле столїтє", аристократична комедія в чотирох діях, між другою а третою дією минає півтора року), тасама Добровольська, котру тойсам драб, князь Обдорський кидає, а вона каже до нього лишень два розпучливі слова „Ти йдеш?".

— Справдї? — промовила Ірина змішано.

— Алеж розумієть ся! Ти сама преціньграєш ґрафиню. Кохана! Не сердь ся... говорім поважно... На сценї се всьо може бути гарне, але в нашім домашнім житю воно не личить... Найдорозша! Будьмо радше собою! Я-ж люблю тебе! Але я хочу любити Ірину, а не плаксиву, якимсь там Абрашкіном винайдену Вєрочку, або ґрафиню, продукт вільних хвиль якогось пана Лїмонова... Прошу тебе поважно: Будьмо самими собою! — На її повіках зависили сльози. Вона кинула ся менї на шию і кликнула з плачем:

— Люблю тебе! Ти вернув ся!

А що вона у несподіванім вибуху вхватила мене під рамена (форма законно недозволена), то я їй богато простив, навіть підозрілі слова „Ти вернув ся!"

По перепросинах пішов я з лекшим серцем до мого занятя і вернув ся на обід. Ірини я не пізнав. Театральність зникнула. Коли почула мій хід з радісним окликом: „Володька тут!" кинула ся до передпокою, припала менї до колїн, сьміяла ся; а коли я з усьміхом нахилив ся до неї, поцїлувала мене в голову, потермосила за уха (властиві ознаки пестощів, яких нїколи передтим не завважав я на сценї). Коли я її при обідї спитав, чи не гнїваєть ся вона на мене за моральну проповідь, кинула в мене серветкою, покривила ся менї своїми гарними руками та сказала моргаючи: „Тихо, ти старий грубий дурачeньку!"

Хоч я не був анї старий анї грубий, се подобало ся менї ліпше нїж попередні промови: „О сьвітло мого житя!" або „О сонце, що просьвічує мій шлях!"

Вечером поїхала вона до театру, а я забрав ся до праці коло нового оповіданя. Та я не міг писати. Мене тягнуло до неї, до сеї великої удаваної, а все таки щиро-сердечної дитини.

Я убрав ся і також поїхав до театру. Грали нову штуку, якої я ще не бачив. Називала ся „Горобчик".

Коли я сїв на моїм місци, почала ся друга дія. Ірина сиділа на сценї та шила щось, а як за кулїсами зазвенїв дзвінок і зявив ся грубий, гарний мущина бльондин, зірвала ся вона, засьміяла ся, кинула ся перед ним на колїна, потім поцїлувала в голову, потермосила за ухо і повитала його радісно: „Добрий день, старий, грубий дурачeньку"!

Видцї сьміяли ся. Всї сьміяли ся крім мене.

І тепер я нараз став щасливим чоловіком.

Недавно, сидячи в їдальни, почув я в кухни голос Ірини. Вона з кимсь говорила... З початку наслухував я недбало, потім уважнїйше, а відтак підняв ся та притиснув ся до напів відчинених дверий.

По лици менї покотили ся сльози, а на лици в мене малювало ся вдоволенє, бо я бачив справжню Ірину, я чув її голос, дїйсний, не уданий, театральний голос.

Вона говорила з кимсь, мабуть із прачкою:

— Се у вас називаєть ся майтки? Се лах, а не майтки! Се має бути пране? А пончохи? Відкіля, питаю вас, взяли ся діри? Що? Не вмієте ліпше? Тож не беріть нїякого біля. Я заплатила за коронки до сорочок по рублеви й двайцять копійок за аршин, а ви їх порвали!

Я слухав сї слова і вони звенїли менї в ухах наче райська музика: „Ірина"!" шептав я... „Справжня Ірина!"

Впрочім... мої панове! Хто з вас знає докладно драматичну літературу? Може якраз в якійсь штуцї приходить розмова панї з прачкою?

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальші жертви зложили отсі добродії:

549. Корнінґ, Н. Й. Гр. Марків $5.00

550. Палмертон, Па. В. Сподарик $5.00

551. Вестерли, Р. Ай. А. Мних $3.50

552. Ню Брітейн, Конн. о. В. Зацерковний $100.00

553. Бостон, Масс. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Теодор Хархут $10.00; Гр. Музика старший В. Мисько і Е. Старушок по $5.00; М. Козюк $2.00; М. Довганчук і Д. Януш по $1.00. — Разом $29.00

554. Асторія, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: С. Лазоришин і П. Лазоришин по $5.00; Й. Климишин $4.00; А. Климишин, М. Ґонсьорський, Ф. Скоропацький і В. Лилак по $3.00; Г. Климишин, Г. Булавинець, Й. Олійник, М. Яґелович, М. Перей і Н. Федорів по $2.00; П. Коцан і П. Олійник по $1.00. — Разом $40.00

555. Вестчестер, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Тов. „Згода" $25.00; Никола Старановський і Іван Франків по $15.00; Василь Яхніцький, Іван Олійник, Вол. Баковський, Михайло Шкутяк, Гринь Дук, Іван Кочут, Іван Ґузієвич, Марія Дук Данила, Розалія Свистак, Олекса Дук, Стефан Саляк, Никола Леськів, Андрій Кочут, Михайло Кіт, Гнат Романів, Гринь Конюх, Теодор Давидів, Лука Кіндирись, Наум Крохмальний і Василь Перегінець по $10.00; І. Павлишин, Д. Вербівський, Анна Рубінь, Анна Петжаковська, А. Саляк, Г. Гуминецький і С. Гарасевич по $5.00. Разом $290.00, а по струченю місцевих видатків, надіслано $274.64

556. Франкфорд, Філядельфія, Па. На руки місц. У. Н. Комітету зложено дальше (виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) .. $150.68

557. Сіквойт, Н. Й. Як. Міськів $10.00

558. Мейфілд, Па. На руки п. Дм. Шведа, члени від. 185 У. Н. Союза зложили: Антоній Процанин, Максим Лебідь і Григорій Дзяний по $10.00; І. Наконечний, О. Шкіль, М. Наогольник, І. Надипський, П. Швед, Ю. Хомяк, К. Цимбала, П. Ропітський, П. Куземко, В. Бачинський, В. Наконечний і С. Кіс по $5.00; А. Кобран $3.00; Д. Швед, М. Кицера і Г. Ковальчук по $2.00. — Разом $99.00

559. Бреддок, Па. Семен Постолюк і Іван Савчин по $10.00. — Разом $20.00

560. Есмоґд, Р. Ай. Тео. Козак $5.00

561. Бруклин, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложено дальше (поіменний спис жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) $300.00

562. Норвич, Па. Члени Бр. св. Стефана Первомуч. (від. 199 У. Н. С.) зложили: С. Хорт і І. Дудурич по $5.00; І. Лабецький і В. Бойко по $3.00; С. Яворський, Д. Семен, І. Варварич, М. Сіданич і О. Сіданич по $2.00. — Разом $26.00

563. Колрідж, О. Ів. Крупка .. $10.00

564. ФінІксвіл, Па. Н. Кулинич $10.00; П. Удич, П. Садівський, Л. Грущак, І. Гозияш, Д. Савчин, В. Партак і Д. Ґрабовський по $5.00; М. Чайка, Р. Ничипор, І. Федако, І. Федак і А. Стебельський по $2.00; Ю. Ничипор, А. Білинський, Гр. Ясюра, Н. Ступницький, П. Городиський, І. Павлюх, Т. Цюх, І. Цюх і І. Зазуля по $1.00; меньшими жертвами $1.75. — Разом $65.75

565. Ранкін (Бреддок), Па. Члени бр. св. Григорія (від. 24 У. Н. С.) зложили на руки п. І. Цьокана слідуючі жертви: І. Цьокан і Г. Бухрин по $10.00; Ф. Бусько і В. Мацькевич по $5.00; С. Кудловський, Ф. Костюк і Ю. Футрик по $2.00; К. Денеґа, О. Ґлова, П. Кудла, М. Туркевич, М. Волишин, Ю. Спасюк, М. Ленинський, Г. Маґун, С. Баришкевич, Н. Недоступ, М. Полавський, А. Кушнір, М. Кушнір і Н. Озарчук по $1.00. — Разом $40.00

566. Шікаґо, Ілл. Григорій Ярмушинський $10.00

567. Емавс, Па. Теодор Вітушинський $10.00; Максим Кручковський $5.00. — Разом $15.00

568. Міннеаполіс, Мінн. Дмитро Филипович $5.00

569. Керсерч, Міш. С. Ярчук .. $5.00

570. Трой, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: збірка на вічу з 15. червня $95.00; збірка на хрестинах у А. Біндира $8.00; Кс. Бомба $5.00. — Разом $108.00

571. Бофало, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложено (поіменний виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) $100.00

572. Іст Портчестер, Конн. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: Гр. Боднар $5.00; П. Яциковський $2.00; членських вкладок на $18.00. — Разом $25.00

573. Юкон, Па. Ю. Кіраль $10.00

574. Джерзи Сіти, Н. Дж. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Тов. У. М. Клюб Поступовий і Бр. св. Івана Хрест. по $100.00; Іван Жарський зібрав $22.75; Довгополин Петро $20.00; А. Кругляк зібрав $16.50; М. Масляк зібрав $12.00; Самуїл Іван Когут Григорій, Матвіяс Василь, Струж Тимко, о. А. Улицький, Кусень С., Жарський Іван, Угрин Микола, Зубрей А., Андр. Савка (перша жертва), Равлінко Стеф. і Василина А. по $10.00; Наконечний Стеф., Сай Яків, Лазорко Пилип, Жуковський Ст., Кирчів К., Кирчів Антоніна, Ядловська Марія, Свідніцький Петро, Козак Юрко, Левицький Роман, Колісник Іван, Корнило Павло, Стахурський Л., Стасурик Юстина, Борик Ів., Дмитришин Дмитро, Кулик Анна, Стеткевич Осип, Микитишин Ів., Савка Анд. (друга жертва), Когут Мик., Когут Олекса, Масляк Марія, Левуш Гр., Пелех Михайло, Головчишин Орест, Стахурський Лука, Бараник Микола, Цаповський Михайло, Бобовнік Іван, Милбон Яків і Онуфрів Лука по $5.00; Райнгард Гр., Марущак Г. і Гузар Ів. по $4.00; М. Сидор молодший, зібрав на хрестинах у І. Сеньовського $3.50; Демкович М., Васко Д., Салюк Сильвестер, Осьміловський Я. і Панас Т. по $3.00; Логин О., Нечесний З., Садніцький Й., Романський М., Корецький І., Юрків М., Швець Г., Денека С., Борик А., Цень В., Капущак В., Перхун М., Паславський А., Горбатюк Ю., Коцюба Т., Рубінович А., Дячик А., Дудок І., Гук Ю., Ґречин Л., Колісник О., Безушко С., Равлінко Я., Ґольд Морис (Жид), Корчинський І., Жуковський М., Баковська К., Грабар Текля, Гладкий Ол., Гуневич С., Гарматюк Ірина, Стаськів Параскевія, Федюк Д., Фтей Д., Жуковський І., Когут С., Ґречин М., Василь К., Потонець І., Лучка Д., Дума Л., Левицький К., Леуш Г., Дячик Г., Фучило Д., Сидор М. старший, Наконечний К., Лема Текля по $2.00; Корпіта О., Маринець Марія, Ленчук Параскевія, Міщук Ю., Маличинський Д., Рибайло Г., Гузьо М., Тимчишин М., Поліщук І., Осціславський С., Шманько М., Хвалик Т., Чепіль С., Демкович Анна, Ленчук С., Сінявський П., Левицький В., Стрілка М., Рось М., Іваськів М., Вовк І., Заяць М., Миндюк М., Гладьо І., Билиця М., Фоца А., Баран М., Галуцький П., Бурак М., Шемлїй Г., Піґура М., Самборський В., Шера В., Гінко Й., Левицький М., Кашуба Я., Юськів Т., Сайчук С., Ґенеґа І., Слука І., Сайчук А., Стельмах К., Пиріг М. і Кирчів Т. по $1.00. Разом $730.00, з чого $180.00 задержано на рахунок дальшої збірки до слідуючої висилки, а надіслано $550.00

В попередній, під ч. 299 оголошеній збірці, місто М. Бибак має бути Мих. і Анна Рипка жертвували $10.00.

575. Клівленд, О. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Олекса Каплиш $20.00; о. Ф. Тарнавський і Іван Мілянич по $10.00; А. Ґоїк, Г. Ґоїк, Пазя Каплиш, М. Лазука, С. Королько, М. Камецький і П. Савула по $5.00; П. Савула $3.00; С. Кримановський $2.50; Розалія Кальницька, М. Сенчишин, Анна Недбальська, П. Недбальський, А. Сидір, А. Крайник, А. Т. Білінський, Дора Приділок, А. Жук, М. Кубара, Й. Стасюк, І. Надурак, Л. Пітьо, І. Ганич, В. Курч, І. Дуралець, М. Пелех і О. Хай по $2.00; Марія Цапик, Катерина Данилик, С. Данилик і С. Пелех по $1.50; М. Біленький А. Т. Білінський, А. Білінська, В. Сеник, О. Івзицьо, Н. Которинський, Д. Крук, Н. Мицак, Й. Сенчина, Н. Бусько, І. Затварський, Й. Мельник, Н. Пелех, Катерина Мицак, Т. Сендера, Юстина Керніцька, Настя Риґайло, Т. Луківська, Д. Кунїр, Анна Кузик, І. Іваніцький, Анастазія Бандура, Т. Сенчак, Т. Якимець, В. Оленич, В. Кривка, В. Федорчук, Гелена Лазука, Анна Кученська, Зофія Ґурська, Анна Яків, Федуня Огродник, Анастазія Горяк, Анна Страп, Марія Роман, Катерина Яроцька, Н. Катамах, Анна Шаварська, П. Дохняк, Й. Ксьондз, Т. Прус, М. Яворський, В. Махнач, Т. Сидорович, І. Цурковський, І. Тимечко, В. Габиль, С. Савчин, М. Машлян, В. Ракиш, К. Фінас, Г. Манчак, І. Турка, В. Кузьо, І. Габиль, П. Волянський, чак, І. Більський, І. Станчак, Г. Бадлюк, М. Філь, Н. Павлюк, П. Каравин, Г. Підзирайло, І. Шміт, П. Пашкевич, С. Гуська, С. Плахтеняк, Т. Костирка, Н. Риплиш, Т. Гунчак, М. Дутковський, С. Кормаль, Н. Козик, В. Ракіцький, Г. Станчук, Н. Капраль, Н. Морозович, В. Сидір, М. Сенчишин, Т. Прус, І. Ільків, С. Жеруха, Я. Головацький, М. Маречко, .. Гнатко, І. Жук, П. Купчик, А. Николаєвич, І. Жеруха, Т. Волошин, Г. Волошин, М. Кокітко, Ю. Гірняк, І. Проць, І. Ролянський, В. Гальчишак, А. Любинський, М. Пелех, П. Сарахман, І. Хапко, В. Раківський, Н. Духняк, І. Дутковський, Д. Кокітко, С. Шаварчук, І. Гусак, І. Семенчук, М. Букіш, П. Сціґай, Г. Кальницький, І. Сподар, Н. Щубака, В. Капровський, М. Паплик, В. Підзирайло, П. Литвак, П. Лежан, Е. Підзирайло, Н. Вітрошинський, Н. Гаталяк, С. Павус і Й. Деркач по $1.00; членськими вкладками і меньшими жертвами $255.50. — Разом $500.00

576. Ст. Джозеф, Мо. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: С. Торопа $2.00; С. Юркевич, М. Карапутний, І. Кульчицький, П. Тинів, М. Саракун, В. Сенько, С. Притула, Д. Паньків, М. Солоничний, І. Солоничний, В. Солоничний, О. Щапа, В. Мілян, М. Пічак, В. Шіляк і Е. Кульчицька по $1.50; І. Івасяк, В. Юркевич, М. Далюк, Р. Калаґурка, Ф. Коваль, Д. Рапій і В. Солоничний молодший по $1.25; М. Дачишин, Г. Гасюк, М. Попко, М. Странський, С. Гриньків, В. Герман, П. Лалик, С. Татарчук, М. Цікайлишин, Н. Калаґурка, Ф. Сулима, Г. Нагірний, Ф. Солоничний, Н. Сірий, Г. Кушперка, О. Архамула, О. Дачишин, П. Пічак, А. Занько і П. Рак по $1.00. Разом $56.75, а по струченю місцевих видатків, надіслано $35.00

577. Медісон, Ілл. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: Д. Юрчишин, Ф. Пристай, М. Павлів, Г. Луцинюк, Г. Сасик, О. Сенечин, Д. Кузїв, О. Ільчишин, Т. Геґмак і І. Мушала по $5.00; М. Юрчишин $3.00; М. Ливач, Я. Таратайцьо, Ф. Хомандюк, Т. Сікора, З. Чумак, М. Яцків і Ю. Білий по $1.00; меньшими жертвами 50 цнт. — Разом $60.50

578. Россфорд, О. М. Платко, І. Богаченко, М. Курах, Н. Кушнір і І. Грига по $5.00. — Разом $25.00

579. Оранджь, Масс. С. Сірий .. $1.50

580. Лейтроб, Па. Михайло Кінаш зібрав $7.20

581. Порт Джервіс, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: О. Качмар $15.50; Гр. Добрянський і М. Коваль по $11.00; О. Сидор $10.50; О. Яночку, М. Бабій старший і В. Погорівка по $7.00; І. Дреботій, М. Бабій молодший, Ф. Бернард, П. Лаврів, І. Бабій, Т. Мандзїй і В. Пех по $6.00; С. Ільків, Н. Ільків, Д. Качмар, Й. Міськів, В. Нестор, Н. Кавалець, Гр. Добрянський, А. Ситар, А. Мельник і І. Репетило по $5.50; М. Федак $5.25; Ф. Кривий, К. Мазур, О. Марку, І. Кость, Т. Габач, Н. Попку і М. Пех по $5.00; І. Прохира і І. Александрович по $4.00; Н. Рибак і Й. Городник по $3.50; М. Пеленський, Й. Моспан і Т. Шиделко по $3.00; А. Ґараздовський, Г. Коваль, П. Бабій і С. Падляк по $2.50; П. Добрянський, С. Репетило, С. Зеґер, Ч. Якубс, Д. Голод, І. Струсь, Й. Квасній, І. Кацьопка, К. Підубчишин по $2.00; Г. Тимків і В. Савущак по $1.50; І. Шевчук $1.25; Й. Кобес, П. Городник, Я. Харкович, М. Ґловач, М. Покітинський, А. Городник, Гр. Сеньків, Гр. Лисяк, П. Козачок, Б. Мельдєнчук, В. Мазур, Ф. Хитринь, Гр. Шевчук, Я. Шевчук і Я. Танчин по $1.00; меньшими жертвами $2.00. Разом $279.50, а по струченю місцевого розходу $18.44, надіслано $261.06

582. Спионк, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: К. Пех, А. Опиваряк і П. Вуйтина по $5.00; С. Чаплик $2.00; Н. Чаплик і Ф. Дукельський по $1.00; дрібними жертвами 75 цнт. і членських вкладок $2.00. — Разом $21.75

583. Олифант, Па. о. Мих. Олексів жертвував дальше $15.00

584. Пеорія, Ілл. Атаназ. Куш $20.00; Лука Пайончковський $10.00. — Разом $30.00

585. Обурн, Ваш. Теодор Швец зложив дальше $5.00

586. Перт Амбой, Н. Дж. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Йосиф Ґоліновський Ліберти Бонд на $50.00; тов. „Запор. Січ" (від. 155 У. Н. С.) $10.00; о. Й. Чаплинський $6.00; М. Бобчак, І. Чорний, Д. Оленич, В. Чесновський, Ю. Зволинська і І. Горбусь по $5.00; І. Швайлик $4.00; Н. Василько, С. Федейко, І. Ганусяк, Д. Василюк, Н. Поборчак, Й. Шурин, С. Федорович, Ю. Куник, І. Малий і М. Мазурчик по $2.00; А. Бажан, А. Лазорко, Г. Маслїй, Г. Лайкош, В. Сеньків, М. Сорока, М. Богдан, П. Мартиняк, В. Яворський, Й. Ваверчак, М. Юрчик, Т. Возьний, І. Мачужак, Г. Гашко, Д. Макар, І. Басараб, Г. Шевчик, М. Малючишин, П. Малючишин і Й. Малючишин, П. Макар, М. Старанчак, В. Горнятко, М. Деревляний, Г. Будник, П. Копко, В. Космина, С. Ґураль, М. Шляхетка, В. Мельник, В. Дрешнич, М. Війтів, М. Швайлик, С. Куций, І. Ясинишин, М. Зубан, М. Ковальчик, Д. Федїв, І. Андрійців, Г. Сорока, Т. Пачковський, М. Ґурняк, І. Стек молодший, О. Кобилянський і Н. Н. по $1.00; меньшими жертвами $6.00. Разом $171.00. На рахунок дальшої збірки задержано $21.00, а надіслано $150.00

587. Сентралія, Па. Місц. У. Н. Комітет надіслав членських вкладок на $83.00

РАЗОМ $3.106.58.

Попередно оголошено $59.484.90.

ЗАГАЛЬНА СУМА $62.591.48.

Міннеаполіс, Мін. В виказі жертводавців, оголошеним попередно під ч. 254 пропущено через обмилку слідуючих жертводавців: Іван Бігун $10.00; Касіян Бреняк $10.00 і Матій Віцентий $1.00.

Джерзи Сіти, Н. Дж. В виказі жертводавців, оголошеним в ч. 24 „Свободи", має бути що Ал. Гладкий жертвував $2.00, а не як мильно подано $1.00.

Вечестер, Н. Й. В виказі жертводавців оголошеним попередно під ч. 449 має бути місто А. Когут—А. Кочут, а місто Г. Талата—Г. Шалата.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь)

Пошукую своєї сестри **ГАНЦІ ФУНДАК**, з села Луг, повіт Лісько. Має перебувати в околици Трой, Н. Й. Хто би о ній знав або ти сама сестро, зголоси ся на адресу: MICHAEL FUNDAK, 425 Avenue C, Bayonne, N. J. 76-78

ВАСИЛЬ КАВЧАК, пох. з Ліщоватого, п. Лісько, брав шлюб в серпни, 1914 р. в Нюарку, Росту високого, сухорлявий, літ 30, мав ямку в бороді. Хто би згайшов, дістане $50 нагороди. — Адрес: 71—

АНАСТАЗІЯ КАВЧАК, 132 Wieleff St., Newark, N. J.

Пошукую п. **Н. БЕРНИЦЬКОГО**, що був дяком в Борках малих. Має лист з краю від жени, котрий прийшов на мою адресу. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: ANDREW SZWEC, 134 West Street, Woonsocket, R. I. 76

Пошукую чоловіка на імя **ВАСИЛЬ ДОВБАНОВИЧ.** Три тижні тому оженив ся зі мною і за 10 день втік від мене забравши 1.350 дол. Говорив, що походить з Дрогобицького повіту. Імя він собі часто зміняє, бо тут зміняв кілька разів. На правім боці має один золотий зуб. Прошу добрих людий, хто би о нім знав, най дасть знати, за що дістане нагороду. Адрес: ANNA STANKO, 33 Olmstead St., Cohoes, N. Y. 76-78

Пошукую мого тіточного брата **ТЕОДОРА НАНЬЧИШИНА**, з села Кривичі, повіт Перемишляни, Галичина. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: W. MACIRYNSKI, P. O. Box 300, Oliquippa Pa. 76-78

Пошукую свого сина **КАРОЛЯ КОЗАКОВСЬКОГО**, з Езуполя, повіт Станиславів, Галичина. Хто би про него знав і подасть мені його адресу, дістане 5 долярів нагороди. Ласкаві зголошеня слати до: JOHN KOZAKOWSKI, Box 25, Tams, W. Va. 76-78

Пошукую свою сестру **МАРІЮ** і **ЯВДОХУ ГУМЕНЮК**, з села Богатківці, повіт Підгайці, Галичина. Два роки тому перебували в Ню Йорк, Н. Й. під ч. 243 E. Street. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: GEORGE HUMENIUK, 23 Turny Ave., Pittsfield, Mass. 76

ПОТРЕБА сейчас кореспондента в українській і польській мові до веденя звичайної кореспонденції в нюйорськім бизнесі. Місце стале. Платня добра, зі скорою підвишкою. Голосити ся до: ERCO, c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 75-76

ДЯК з добрим голосом і знанєм всего того що лежить в обсягу дяківства, притім чесного і правого характеру, потрібний сейчас до обнятя опорожненої посади при українській гр. кат. парохії св. О. Николая в Елмайра Гайтс, Н. Й. Платня після умови. Рефлектуючі на ту посаду, нехай пишуть на адресу: REV. P. SEREDA, 175 Horseheads Boulevard, Elmira Heights, N. Y. 76-77

ПОЗІР ЗЕМЛЯКИ! Отсим повідомляю інтересованих, родом з Борок малих, що я дістав три листи зі старого краю, де пишеть ся, що богато наших селян жие в повіті Жовківським по селах. Всі листи писані по польськи значить, Ляшня заводить силоміць свою „культуру" і перехрестити нас на Поляків. — АНДРІЙ ШВЕЦЬ, 134 West St., Woonsocket, R. I. 76

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Маю на продаж богато фарм, великі і меньші, котрі продасть ся з ріжних причин, як старости або слабости властителів. Фарми в дуже гарній околици, близько великих міст, урожайні, надають ся і під огородовину. Церкви, школи, зелізниці і трамваї в місці. Продаю за готівку або на догідні сплати. Пишіть, не відкладайте. JOHN CZECH, P. O. Box 110, Herkimer, N. Y. 74-76

ФАРМА НА ПРОДАЖ, 200 акрів, земля вироблена, всьо родить ся як у старім краю, гарний ліс, забудованя добрі, 13 штук рогатої худоби, пара коний, кури, всі знаряди фармерські. Спродаю з причини моєї старости, бо не можу сам фарми обробляти. Ціна за всьо $4.500. Потребую $2.500 готівкою, а решта на легкі сплати. Голосити ся до: L. KAMINSKY, 157 Maple St., Norwich, Conn. 75-76

ДАРОМ ЛИШЕ ДЛЯ КАВАЛЕРІВ, пішлемо фотографії найгарнійших женщин. На пересилку, залучити кілька марок почтових. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Box 1024, New York, N. Y. 73св83

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Народна робота Українців у Манчестер, Н. Г.

(Спеціяльна кореспонденція до „Свободи")

Українці в Манчестер, Ню Гемпшир, основали собі просьвітний клюб ім. Тараса Шевченка, куди всі сходять ся вечером кождої неділї, читають книжки і ґазети, радять над долею рідного карю та при кождій нагоді збирають жертви на фонд оборони рідної землї. Минувшої неділї цілий день в клюбі зійшов на роздаваню грамот Українського Народного Комітету. День 15. червня 1919 буде пропамятним днем у манчестерських Українців, котрі тоді зібрали ся разом, устроїли спільне віче і спільно запротестували проти наїзду Ляхів на Галичину. Головну бесіду на вічу виголосив місцевий парох, о. Мирон Залїтач, щирий робітник на народній ниві в нашій місцевости. Бесідник змалював гірке положенє наших братів в старім краю і нашої вітчини. Люди були так зворушені, що многі з них плакали гірко. Вислано 5 протестаційних телеґрам до Парижа: від парохії, від клюбу, від комітету, від сестрицтва і від братства. На визвольний фонд зібрано 400 долярів, а ще більшу суму сподіваємо ся зібрати в короткім часї. Весь рух народний концентрує ся в Українськім Клюбі, бо до нього належать всі товариства, братства, сестрицтва і місцевий комітет. Українців тут є мало, понад сто, але держимо ся добре, панує між нами згода і про неньку нашу Україну не забудемо ніколи. Думаємо зійти ся в найблизшім часї, можливо в слїдуючу неділю, і наложити на себе добровільний податок на визвольний фонд України. — **Лесьо Сисин,** предсідатель Українського Клюбу.

Поміч для бідного населеня Ню Йорку.

Хотячи дати якунебудь поміч для бідного населеня Ню Йорку, визискуваного властителями домів, стейтовий сойм зібрав ся на спеціяльну сесію і приняв дві ухвали корисні для мешканців. Перша ухвала говорить, що властитель дому мусить повідомити комірника найменьше на 20 днів наперед, коли хоче, аби комірник вибрав ся з його дому. На случай однак, коли комірник шукав за иншим мешканєм і не найшов, то друга ухвала каже, що суд має право дати комірникови других 20 днів часу на вишуканє для себе иншого мешканя. Обі ухвали вже підписав мейор Ню Йорку, Джан Гайлен, а тепер їх предложено ґубернаторови Смітови. — Товариство властителїв домів внесло протест на руки меойра і ґубернатора проти такого закона, кажучи; що він є дуже несправедливий для них. Визиск властителїв домів в Ню Йорку вже доходить в останних часах до неможливости. Власти дослідили примірем, що деякі властителї піднесли оплату мешкань о 50% і більше.

О політичну робітничу партію в Пенсильванії.

Екзекутивний комітет пенсильванійської Американської Федерації праці, котрий репрезентує 510.000 голосів, постановив зорґанізувати в стейтї нову політичну партію, робітничу. Постанову екзекутиви має потвердити або відкинути стейтовий робітничий зїзд.

Не хочуть 10 центів підвишки.

Робітники у Вотербори, Конетікот, котрі тепер вийшли на загальний страйк, відкинули пропозицію компаній, котрі дають 10 центів підвишки платнї на годину, півтора рази більшу платню за надзвичайні години працї і 8 годин денної працї. Робітники домагають ся більшої підвишки платнї і призная робітничої юнії.

Почтова оплата листів.

Читачам пригадуєть ся, що з днем 1-го липня 1919 року міністерство почти зносить 3-центову оплату звичайного листа на територї Злучених Держав і заводить натомісць стару систему, передвоєнну, після якої оплата листа виносила 2 центи. Також почтова картка буде коштувати лише 1 цент, замісць 2 центи. Дотеперішна воєнна система обовязує всїх лише до понеділка, 30. червня, до 12-тої години в ночи. Значить, хто ще до того часу буде посилати лист, мусить оплатити його 3-центовою маркою; а вже по 12-тій годині в ночи з понеділка на вівторок оплата листа буде виносити лише два центи.

„Віндоклінери" в Гартфорді жадають $35 тижнево.

„Віндоклінери" (робітники для чищеня вікон) в Гартфорд, Конн., вийшли на страйк, домагаючись підвишки платнї. Дотепер сї робітники побирали тижнево від 27.50 до 30 долярів; тепер вони жадають від 32 до 35 долярів тижнево.

Кажуть — пиво буде вільно продавати.

Адвокати броварняні в Ню Йорку запевняють, що виріб і продажа 2.75-процентового пива будуть дозволені по дни 1. липня. Адвокати твердять се на основі рішеня судії Ворда, з окружного апеляційного суду в Ню Йорку, що податковий комісар не має права мішати ся до пивоварної продукції.

Бровари в Ню Джерзи.

Урядова статистика правительства стейту Ню Джерзи виказує, що бровари в Ню Джерзи вартають загалом 46,822.165 долярів. В тім реальність і будинки вартають 11,315.928 долярів, машини 5,886.540, сирий матеріял до виробу пива 22,930.450, а виріб на складі вартає 6,689.247 долярів. — За минувший рік робітники броварняні побрали 2,579.800 долярів платнї; у броварах працювало пересічно 2.297 осіб. — В стейтї було в 1918 році 3.567 шинків, в котрих працювало 4.470 осіб. В стейтї є 24 бровари. Броварняний промисл є розвинений найбільше в Нюарку.

Видатки на армію.

Міністер війни Бейкер оповістив урядово, що видатки на армію Злучених Держав, від часу виповідженя Німеччині війни по день 1-го червня 1919, виносили 14.544,610.213 долярів.

Ґаз в Нюарку подорожів.

Ґазова компанія в Нюарку, Ню Джерзи, оповістила, що відтепер вона буде побирати по $1.15 за одну кубічну стопу ґазу, замісць 90 центів, як се було доси. На підвишку позволила „публична комісія".

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Югославія навязує зносини з Україною.

„Украінен Булетінс", ґазета в анґлійській мові, видавана в Копенгазї, Данія, для обзнакомленя анґльо-саксонського сьвіта з сучасними подіями на Україні, доносить в числї 3-тім з 12. мая 1919, що на Україну прибула югославянська місія під проводом Поповича. Місію приняв президент тимчасового парляменту українського, котрий збирав ся тоді в Рівнім. Голова югославянської місії, Попович, запевнив президента українського парляменту про симпатії югославянського правительства супроти України та інформував тимчасовий парлямент про змаганя Югославії.

Польські варварства.

З Рівного доносять під датою 23. цьвітня: У володимирськім повітї на Волині польські наїзники розстріляли всіх тих селян, котрих сини або братя служать в українській армії.

Громадська автономія для Жидів на Україні.

Під датою 23. цьвтіня доносять з Рівного: Рада міністрів оповістила закон про жидівську автономію на Україні, на основі котрого адміністрація всїх жидівських культурних, добродійних, санітарних і инших інституцій перейде протягом двох місяців в руки жидівських громадських комітетів. — Становищем українського правительства супроти Жидів сї останні є дуже вдоволені і вдячні. В Дубні жидівське населенє зложило добровільно 40.000 гривень на поміч українській армії.

Орґанізація української чорноморської фльоти.

Директоріят, як доносить телеґрама з Рівного, 24. цьвітня, — потвердив ухвалу тимчасового парляменту про орґанізацію воєнної фльоти на Чорнім мори. Найперше буде зорґанізована одна дивізія війск для бережения чорноморського побережа України, одна легка бриґада артилерії і дві реґулярні кріпостні залоги.

Поляки відбирають в людий гроші.

В листі, який наспів до п. Антона Онисика, в Джерзи Сіти, Ню Джерзи, з Торків, перемишльського повіту в Галичині, говорить ся, аби американські Українці були обережні і не їхали тепер до дому, бо Поляки арештують кождого приїзджаючого Українця і відбирають у нього всї гроші.

Большевицьке правительство на Україні оповістило, що гроші, видані правительством української директорії, не мають вартости; лише савєтські гроші є добрі.

ЦИРК БАРНУМА В ДЖЕРЗИ СІТИ І ПАТЕРСОН, Н. ДЖ.

Сьвітової слави цирк RINGLING BROS. і BARNUM & BAILEY дасть два циркові представленя в Патерсон, Н. Дж., в понеділок 30-го червня і в Джерзи Сіти, Н. Дж. у вівторок 1-го липня с. р. Сї оба цирки донедавна давали свої циркові представленя кождий зосібна, а з сим лїтним сезоном злучились обі компанії разом і дають вспільні вистави, які своєю величавістию перевисшають усі дотеперішні циркові представленя. Звіриний сьвіт сих цирків зістав побільшений кількоратно. Тресура слонїв, коний і других зьвірят гідна подиву. Найлїпші акробатичні циркові сили. Сьмихованцїв без числа. Тригодинні безперервні представленя стягають десятки тисячі людий. Величава прибічна менажерія. В поході перед представленем бере участь кілька сот укостюмованих людий циркового персоналу і всякого рода звірята. В згадані дни відбудуть ся ранком походи циркової кальвакади улицями міст, де відбудуть ся представленя.

ДО ВІДОМА СТАЄННИХ РОБІТНИКІВ В НЮ ЙОРКУ.

Сим повідомляєть ся, що збори робітників **нічної зміни** Робітничої Юнії Стаєнних (Стейблменів) відбудуть ся в суботу, дня 28. червня с. р., о год. 1-ій в полудне, в кімнатах будинку Індустріялістів під ч. 27 Іст 4-та улиця, в Ню Йорку. 75-76

Тогож самого дня і в тім самім льокали відбудуть ся о годині 8-мій вечером збори Стаєнних робітників **Денної зміни.**

Присутність всїх членів є конечна. Кождий член обовязаний принести зі собою свої членські книжки.

М. Билинкіс,

секр. Союза Стаєнних Робітників.

ЗАЗИВ ДО УКРАЇНЦІВ В БРАВНСВІЛ, БРУКЛИН, Н.Й.

Братя Українції з Бравнсвілю, Іст Ню Йорку, Флетбуш і околиції. У нас в Бронсвілю завязав ся комітет, котрий має на цїли скликати

ЗАГАЛЬНЕ ВІЧЕ

в справі несеня помочи нашій дорогій Вітчині Україні. Віче відбудеть ся в суботу, дня 28. червня б. р., в гали під числом 361 Брістоль стр. і Лівонія евеню, Бруклин.

Братя і Сестри з висше згаданих місцевостий! Кому з Вас є дорога українська кров Ваших братів, в кого беть ся українське серце, кому є звісні ляцькі кайдани, в кого є почуте справедливости і заподіяної нашому народови кривди, той повинен прибути на згадане віче. Тут між нами нема жадного зорґанізованя, однак поменьших громад і одиниць є много. Думаємо, що найвисша пора зрозуміти і нам ціль сего віча в так критичний для нас час. Хай не буде між нами нї одного брата, нї одної сестри, котрі не явилиб ся на означений час. Товариш товариша, сусід сусіда не забуваймо, а прибудьмо всї спільно як один. Незабудьмо, що ми сини того поневоленого народу. Не засипляймо такої критичної хвилї, як тепер, бо ворог не спить, а кує на нас подвійні кайдани. 75

Тимчасовий Вічевий Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

ВЕЧЕР СЬМІХУ! ВЕЧЕР СЬМІХУ!

Театр Українськоі Нар. Громади

— відограє —

В НЕДІЛЮ, 29. ЧЕРВНЯ 1919

ДВІ ШТУКИ

ПО РЕВІЗІЇ

твір М. Кропивницького

— і —

БУВАЛЬЩИНА

твір Велисовського

в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк.

І. „По Ревізії".

Василь Миронович, старшина ....п. В. Сиротенко
Севастіян Севастіянович, писар ....п. І. Южний
Риндичка, стара баба ....п-нї А. Михайловська
Гарасим, її сьвідок, п. Гр. Шумський
Пріська, салдатка ....п-на Р. Красновська
Сторож ....п. О. Плескун

II. „Бувальщина".

Панас Базюра........п. В. Сиротенко
Химка, його жінка ....п-нї А. Михайловська
Галька, його дочка...п-на М. Давидів
Василь Кручко, коваль...п. В. Лазута
Акакій Ферапонтович, паламар ....п. І. Южний

Режісер **п. В. Сиротенко.**

Музика тов. ім. М. Лисенка.

Початок точно о год. 6. вечер.

ВСТУП 75 і 50 ЦЕНТІВ.

Родимці! Штуки „По Ревізії" і „Бувальщина" заслугують на заінтересованє українським загалом. Ціла гра сих двох вистав приносить безперервний сьміх. Сьміх і веселість, піддержка здоровля чоловіка. Один американський учений сказав, що люди веселі і сьміхуни найдовше жиють. Нам треба також бути веселими і сьміятись як найбільше. Виставляючи сї дві штуки, аматори Укр. Народної Громади мають на цїли держати публику в сьміху через цїлий час своєї гри. Хто хоче повеселитись і насьміятись доволї, хай не опустить сих двох так веселих і сьмішних творів.

75-76 КОМІТЕТ.

Новість! Українці з Джерзи Сіти і околиції! Новість!

Заходом драматичного кружка Товариства Українська „Січ"

від. 170 У. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж.

відограєсь пораз перший

В СУБОТУ, 28-го ЧЕРВНЯ 1919 Р.

в гали церковній на розі ул. Сусекс і Ґрін

народну драму в 5-ох актах

КАПРАЛЬ ТИМКО

ДІЄВІ ОСОБИ:

Танас Нагірний........................п. Т. Пістун
Гафія, його жена........................п-на М. Якимець
Оля, їх дочка........................п-на К. Гінко
Тимко, капраль........................п. Я. Олїнський
Василь, вояк........................п. Гр. Готра
Прокіп Горішний, війт........................п. М. Обуховський
Михайло Штудерний, присяжний........п. Ст. Кіндзерський
Балтазар Скорищький, писар........................п. Й. Гінко
Гершко, арендар........................п. Н. Подольський
Микита Джус, селянин........................п. М. Ґречин
Панько Кобрів, селянин........................п. Я. Сосульський
Михась, парубок........................п. В. Семусь
Парубок 1........................п. Ів. Микитишин
Парубок 2........................п. Ів. Ґречин
Дівчина 1........................пна Ол. Павелко
Дівчина 2........................пна М. Павелко

Річ дієть ся в бережанськім селї.

Режісер: п. Е. СМОЛИНСЬКИЙ. Суфлер: п. ГР. РАЙНГАРТ.

Початок о годині 7-мій вечером.

Цїни місць: І-рядні 50 цнт., ІІ-рядні 35 цнт.

На се представленє запрошуе ся всїх Українцїв і Українок місцевих як і доокольчних, всї Товариства, Братства і Сестрицтва: Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. С., Тов. Укр. Мол. Клюб Поступовий, від 70 У. Н. С., Тов. Укр. Політичний Клюб, від. 54 У. Н. С., Бр. св. Николая, від. 4 У. Н. С., Тов. „Свобода", від. 25 У. Н. С., Бр. св. Стефана, від. 391 У. Н. С., Укр. Народний Дім (на долинї міста), Укр. Народний Дім (на горі міста), Братство „Провидїня", Братство Тверезости, Сестрицтво св. Ольги, від. 315 У. Н. С., Сестрицтво Преч. Діви Марії, Бр. св. Володимира, від 286 У. Н. С., Тов. Український Хор і Тов. Драматичний Кружок ім. Лисенка на горі міста.

КОМІТЕТ ТОВ. „УКР. СІЧИ".